

Dagsorden

ved

Norsk arbeidsmandsforbunds 11. landsmøte

i Bergen 19. mai 1913

og følgende dage

Kristiania

Joh. Nordahls bok- & aksidenstrykkeri

1913

331.81 (V81)2
Av F. La
Rox

Dagsorden

ved

Norsk arbeidsmandsforbunds 11. landsmøte

i Bergen 19. mai 1913

og følgende dage

Kristiania

Joh. Nordahls bok- & aksidenstrykkeri

1913

331.81 (481)-2

Ar 17L

3x

I.

Landsmøtets aapning og konstituering:

- A. Aapningstale.
- B. Vedtagelse av forretningsorden.
- C. Valg av dirigenter og sekretærer.

II.

Forbundets fremtidige form og administration.

Indledes av Rich. Hansen.

- Brancheinndeling.
- Distriktsinndeling.

III.

Forslag til lovforandringer:

- A. Forbundets love.
- B. Sykekassens love.

IV.

Forslag om opprettelse av arbeidsledighetskasse.

V.

Organisationens fremganslinjer og taktik.

Indledes av Rich. Hansen.

VI.

Dagsordenen til Arbeidernes fagl. landsorganisations kongres.

Indledes av Gunnar Sethil.

VII.

Forslag om valg av representanter til landsorganisationens kongres.

VIII.

Beretning og regnskap.

IX.

Vedtagelse av budget for 1913.

X.

Valg av tillidsmænd:

Formand, næstformand, kasserer og sekretærer.

XI.

Eventuelt.

8

Dagsordenens punkt II A.

Forslag

angaaende Norsk arbeidsmandsforbunds fremtidige form og administration.

Nr. 1.

Hovedstyrets forslag.

§ 1.

Forbundets enhet bibeholdes. Optagelse i forbundet sker i henhold til § 2 i forbundets love.

§ 2.

Al kontingent og korrespondanse fra forbundets avdelinger sendes direkte til forbundets hovedkontor.

§ 3.

Forbundets anliggender ledes og ivaretages av forretningsutvalget og hovedstyret, der sammensættes som i § 21 nævnt.

§ 4.

For at sette forbundet istand til med størst mulig effektivitet at fremme lønsbevægelsen og agitationen for øket tilslutning skal der inden forbundet etableres en kombinert branche- og distriktsinndeling som i efterfølgende paragraffer bestemt.

§ 5.

Gruppestyrer.

- a. Samtlige grupper inden forbundet der har tariffællesskap, eller som i fremtiden maatte faa det, har ret til at vælge et gruppestyre, der i første haand har at planlægge og forberede gruppens fælles anliggender.
- b. For de større grupper inden forbundet kan forbundets landsmøte eller i visse tilfælde hovedstyret, efterhvert som tariffællesskapet utvikler sig, ansætte en eller to fastlønnede sekretærer, der vælges av vedkommende gruppers representanter.

- c. De mindre grupper, der ikke har nogen fast sekretær men som sorterer direkte under forretningsudvalget, kan vælge en formand, til hvem forretningsudvalget har at henvende sig i spørgsmål som angaar gruppen og som derfor maa behandles av dennes styre.

Saadanne gruppeformænd kan av hovedstyret bevilges et honorar i forhold til det utførte arbeide.

- d. For de grupper der har fastlønnede sekretærer fungerer disse som formænd.

§ 6.

Gruppestyrene og Gruppesekretærene vælges første gang under forbundets landsmøte ved at gruppens repræsentanter kommer sammen til separatmøte, og senere paa de ordinære generalforsamlinger som avholdes andethvert aar i marts maaned.

§ 7.

Generalforsamlingen bestaar av de inden gruppen til enhver tid fungerende foreningsformænd. Dog kan foreningerne om de saa maatte ønske vælge en anden til repræsentant til generalforsamlingen, ifald tiden tillater dette.

§ 8.

Ekstraordinære generalforsamlinger kan av gruppestyret eller forretningsudvalget indkaldes, ifald forholdene, særlig under avslutningen av lønsbevægelser, maatte nødvendiggjøre dette.

§ 9.

Gruppestyret skal bestaa av 5, for de mindre grupper 3 medlemmer, der saavidt mulig bør være bosittende i det distrikt, hvor vedkommende gruppe har sin hovedsagelige styrke.

For at lette sammenkaldelsen av styret bør der ogsaa tages hensyn til at de ikke bor altfor spredt.

§ 10.

Gruppestyret sammenkaldes av styrets formand eller av forretningsudvalget saa ofte det maatte ansees nødvendig til planlægning av agitation indenfor vedkommende gruppe, forberedelse av lønskrav og tarifrevisjoner, valg av forhandlere, behandling av forslag fra arbejdsgiverne, samt spørgsmål om iverksættelse av streik eller avslutning av saadanne.

§ 11.

- a. Gruppestyrets formand skal til stadighet være i besiddelse av de inden gruppen gjældende overenskomster. Han skal i god betids før en overenskomst kan opsiges i samraad med gruppestyret undersøke om tidspunktet, og forholdene forøvrig er heldig for en opsigelse.
- b. Ifald gruppestyret finder det nødvendig at opsiges en overenskomst skal krav herom forelægges forretningsudvalget ledsaget av for-

slag til ny overenskomst og alle nødvendige oplysninger mindst to maaneder før overenskomsten kan opsiges.

- c. Nye lønskrav (hvor der ikke før er nogen overenskomst) skal av afdelingerne sendes direkte til forbundets hovedkontor mindst 2 maaneder før kravet agtes fremsat for arbejdsgiveren.

Forinden saadanne krav endelig behandles skal dog, ifald tiden tillater det, gruppeformandens og eventuelt gruppestyrets uttalelse indhentes. Dette skal under alle omstændigheder gjøres, ifald kravet maatte være av den beskaffenhet, at det vil kunne faa indflydelse overfor andre overenskomster eller krav inden vedkommende gruppe.

I de under ltr. b og c nævnte tilfælde maa behandlingen i afdelingerne ske i henhold til forbundslovens § 8.

§ 12.

- a. Under forhandlinger med arbejdsgiverne saavel naar det gjælder revision av hele gruppers lønstariffer, som naar det angaar en enkelt bedrift inden gruppen, skal gruppens formand eller en anden av gruppestyret valgt repræsentant delta sammen med en av forretningsudvalget opnævnt forhandler. De enkelte foreninger vælger i alle saadanne tilfælde partsrepræsentanter.
- b. Alle forhandlingsforslag eller tilbud fra arbejdsgivernes side skal forinden de vedtages forelægges for de interesserte foreninger til avstemning.
- c. Blir forslaget vedtat skal det dog forelægges gruppestyret og forretningsudvalget til approbation forinden det kan ansees for endelig godkjendt.
- d. Blir et forslag forkastet og ingen yderligere indrømmelse kan faaes ved fredelig forhandling skal de enkelte foreningers saavel som gruppestyrets uttalelse indhentes forinden der gaaes til yderligere aktion mot arbejdsgiverne.
- e. Hverken gruppestyret eller forretningsudvalget skal uten tvingende nødvendighet avslutte en streik mot vedkommende arbeideres ønske, saa længe det er utsigt til at opnaa noget ved streiken.
- f. I tilfælde der reises tvil om nytten av at iverksætte eller fortsætte en streik, eller der mellem gruppestyret og foreningen eller forretningsudvalget opstaar tvist herom, kan forretningsudvalget forinden endelig beslutning fattes indkalde en ekstraordinær generalforsamling inden gruppen som foreskrevet i § 8.

§ 13.

Gruppesekretærer.

Fastlønnede sekretærer, der i de foregaaende paragraffer ogsaa er benævnt: „gruppeformænd“, skal foreløbig kun ansættes i følgende grupper:

For papirindustrien	2
„ anlægs- og bergverksindustrien	2
„ tekstilindustrien	1
„ hermetikindustrien	1
„ bygningsindustrien og de kommunale arbeidere	1

De øvrige brancher og industrier, hvilke endnu ikke har noget utviklet tariffællesskapet bør saavidt mulig bli representert i forbundets forretningsutvalg og sortere direkte under dette.

§ 14.

- a. Gruppesekretærene skal som nævnt i § 12 a holde sig à jour med alt som angaar den gruppe han er valgt av. Han skal være gruppens avdelinger behjælpelig med forberedelse av alle lønskrav og sørge for at indberette alle nødvendige opplysninger, som kan tjene til at belyse forholdene. Endvidere skal han være behjælpelig ved forberedelsen og utførelsen av agitationen for vedkommende gruppe og forøvrig bistaa avdelingene i administrative saker, hvor dette maatte være paakrævet.
- b. Han skal saavidt mulig engang hvert aar utarbeide en nøiagtig statistikk over arbeidsløn, arbeidstid, arbeiderantal og organisationsforhold m. v. inden sin gruppe, samt avgi til forbundets kontor en aarlig beretning om lønsbevægelsen og dens resultater.

Forøvrig har han at rette sig etter de av forbundets formand og forretningsutvalg givne instruksjer.

§ 15.

I den utstrækning tiden tillater skal gruppesekretærene drive agitation for tilslutning til forbundet. For at faa den bedst mulige plan i agitationsarbeidet, saa dette kan drives paa den mest beleilige tid og paa den mest økonomiske og hensigssvarende maate skal landet indeles i distrikter, saaledes at hver av de valgte gruppesekretærer faar sit spesielle distrikt.

§ 16.

Distriktsinndeling.

- a. Landet indeles i 7 distrikter. I hvert av disse skal en av de fastlønnede gruppesekretærer ha sin spesielle virksomhet som agitator og forøvrig som forbundets representant under forberedelse av og forhandling om fremsatte lønskrav.
- b. Han skal paa bedst mulig maate søke at skaffe sig kjendskap til sit distrikt, saaledes at han til stadighet vet hvilke bedrifter der er igang eller skal igangsættes, og passe det beleilige øieblik for at faa disse bedrifters arbeidere organisert.
- c. Inden distriktet har han forøvrig samme plikt som inden sin gruppe: At være foreningene behjælpelig med alt som angaar disses trivsel og fremgang.

§ 17.

Sekretærenes indbyrdes samarbeide.

- a. Opstaar der inden et distrikt en tvist eller konflikt ved bedrifter, som henhører undet en anden gruppesekretær end den i distriktet ansatte, skal denne dog ved henvendelse saavel til arbeiderne som arbeidsgiveren undersøke forholdet og sende forbundet en utførlig

meddelelse herom, saa vedkommende gruppesekretær, i tilfælde tvisten ikke bilægges men blir gjort til gjenstand for forhandling mellem organisationerne, kan ha fuld oversigt over den foreliggende situation.

- b. Paa samme maate skal gruppesekretærene paa forlangende gi meddelelse om de forhold inden distriktet, der har betydning for de øvrige grupper.
- c. Er sekretæren i et distrikt optat med forhandlinger for sin gruppe eller paa anden maate forhindret fra at foreta nødvendige reiser i sit distrikt kan forretningsutvalget i paakommende tilfælder paa hensigtsmessigste maate beordre en av de øvrige til en saadan reise.

§ 18.

Distrikternes inndeling og fordeling.

- 1. *distrikt:* Smaalenene, Romerike og Hamar stift med undtagelse av nordre Østerdalen og nordre Gudbrandsdalen.
- 2. — Kristiania by, Aker, Bærum og Follo.
- 3. — Buskerud, Jarlsberg og Larvik og Bratsberg amter.
- 4. — Stavanger, Lister og Mandal og Nedenes amter.
- 5. — Bergens stift.
- 6. — Trondhjems stift samt nordre Østerdalen og nordre Gudbrandsdalen.
- 7. — Nordlands, Tromsø og Finmarkens amter.

§ 19.

- I 1. distrikt: ansættes en av papirindustriens gruppesekretærer med bopæl i Kristiania.
- " 2. — bygningsindustriens og kommunalarbeidernes sekretær, bopæl Kristiania.
- " 3. — den anden av papirindustriens sekretær, bopæl Kristiania.
- " 4. — hermetikindustriens sekretær med bopæl i Stavanger.
- " 5. — tekstilindustriens sekretær med bopæl i Bergen.
- " 6. — den ene av anlægs- og grubeindustriens sekretærer med bopæl i Trondhjem.
- " 7. — den anden av anlægs- og grubeindustriens sekretærer med bopæl i Tromsø eller Bodø.

§ 20.

De valgte gruppesekretærer er selvskevne medlemmer av forbundets hovedstyre.

§ 21.

Hovedstyrets sammensætning.

Av hensyn til den foran foreslaaede ordning foretages saadan forandring i § 13 og 14 i forbundets nuværende love:

§ 13 i forbundets love skal lyde:

- a. Mellom landsmøterne er hovedstyret den høieste myndighet inden

- forbundet og fatter beslutning i alle spørsmål, som ikke er avgjort av landsmøtet.
- b. Det samlede styre består av 21 medlemmer, nemlig formand, næstformand og kasserer samt 4 andre i Kristiania bosittende representanter, samtlige 7 gruppesekretærer og en representant for hvert av de 7 distrikter. De 7 førstnevnte utgjør forretningsutvalget.
  - c. For styrets medlemmer vælges 7 varamænd.
  - d. En gang hvert aar træder styret sammen til aarsmøte, hvor forretningsutvalget forelægger beretning og regnskap for foregaaende aar. Alle saaledes paa aarsmøtet avgivne regnskaper og aarsberetninger henvises til landsmøtet til endelig godkjendelse. Desuten behandler aarsmøtet forslag til budget og alle andre forslag, som maatte bli det forelagt til avgjørelse.
  - e. Ekstraordinære styremøter avholdes saa ofte forretningsutvalget finder det fornødent.
  - f. Alle tvistigheter som maatte opstaa mellem forretningsutvalget og gruppestyrene kan indankes til avgjørelse av hovedstyret.

Den nuværende § 14 skal lyde:

- a. Forretningsutvalget har mindst et møte 14-daglig. Det paaser, at alle av landsmøtet og hovedstyret vedtagne beslutninger blir utført, kontrollerer om forbundets fastlønnede funktionærer utfører sine pligter og at hovedkontoret virker.
- b. Med ansvar overfor det hele styre og landsmøtet fatter det bestemmelse i alle konfliktspørsmål.
- c. Vigtigere spørsmål skal det forelægge det hele styre — enten aarsmøtet, ekstramøter eller ved skriftlig avstemning. Tillater ikke tiden en saadan fremgangsmaate, fatter det selv under ansvar den fornødne beslutning.
- d. Uttræder noget medlem av forretningsutvalget mellem landsmøterne, vælger hovedstyret et nyt i Kristiania boende medlem. Medlemmer av utvalget, som uten gyldig grund er borte i 2 paa hinanden følgende møter betragtes som uttraadt.

*

Nr. 2.

Forslag fra det stedlige styre i Bergen.

1. Landet inddeles mindst i 7 distrikter med ansættelse av en fastlønnede sekretær i hvert distrikt.
2. Avdelingerne i distrikterne vælger inden sin midte et representantskap, der igjen vælger et styre. Representantskapet indstiller paa ansættelse av fastlønnede sekretær, men ansættelsesmyndigheten bør ligge hos forbundet.
3. Distriktsstyret behandler og forbereder alle spørsmål om agitation, lønsbevægelse o. l., likesom den valgte sekretær, saavidt mulig, deltar i alle forhandlinger inden sit distrikt.

4. Representantskapet skal inddales mindst 1 gang hvert halve aar. Under større konflikter eller ekstraordinære forhold inden distriktet, kan styret, om den finder det nødvendig, inddale representantskapet.
5. Forbundet har, ved henvendelse til distriktsstyret, anledning til at benytte distriktssekretæren til agitation i et andet distrikt.
6. Distriktssekretærene skal ikke være selvskrevne medlemmer av hovedstyret, hvis flertal altid skal bestaa av ulønnede mænd.

Motiver:

Man gjør opmerksom paa, at der allerede i 1908 var stemning for distriktsinddeling. I den anledning vil det stedlige styre anbefale en distriktsinddeling paa 7 distrikter med ansættelse av 7 fastlønnede sekretærer.

Likesaa vil det stedlige styre anbefale, at det ene distrikt omfatter Bergen og de Bergenhusiske amter, som er et distrikt hvor der er meget at gjøre.

De enkelte punkter i forslaget er tænkt at kunne benyttes som grundlag ved overgangen til distriktsinddeling som nødvendig tilføielse til forbundsloven. Det stedlige styre henviser til alle tidligere indsendte forslag, der tok sigte paa distriktsinddeling, fordi vi finder det som den heldigste, men tillike nødvendige forandring fra de nuværende former. Det stedlige styre hævder denne opfatning saa meget mere som de tidligere indkomne forslag til forandring for en stor del er fra de brancher, der nu er saa separatlystne, samtidig som vi finder forbundsstyrets forslag ikke vil ha den betydning utenfor de spesielle brancher som distriktsinddeling vil ha. Et andet moment som for os spiller en stor rolle til støtte for vort forslag, er den ofte ynkelige tilværelse foreningerne maa friste ved siden av de store organisationsmuligheter som er tilstede, men ikke nyttiggjort, da der ingen har været. De forskjellige distrikter har ikke evnet at holde nogen agitator, og forbundsstyret har heller ikke hat anledning til at avse nogen for saa lang tid som var nødvendig, og resultatet av det hele er det billede organisationen idag viser os. Forøvrig tilslutter det stedlige styre sig til den opfatning, der fik sit uttrykk paa landsmøtet 1908 i den av Rich. Hansen holdte indledning om dette emne. Disse uttalelser rammer forholdet i centrum og er saaledes vanskelig at diskutere sig utenom. Naar forholdet allerede i 1908 nødvendiggjorde disse uttalelser, da er forholdet nu saaledes, at distriktsinddeling er saa meget mere paakrævet, hvad ogsaa de forskjellige distrikter viser.

Forbundsstyret henpeker paa nødvendigheten av at oplære agitatorer og administratorer, som vi slutter os helt til, og mener dette bedst kan naaes ved distriktsinddeling.

*

Nr. 3.

Forslag fra Trondhjems stedlige styre.

Principielt:

Landet inddeles i distrikter med distriktsstyre og en av distrikternes fagforeninger valgt fastlønnet distriktssekretær i hvert distrikt. Man har tænkt sig landet inddelt i 8 distrikter og distrikternes grænser som følger:

1. distrikt: Tromsø og Finmarkens amter.
2. — Nordlands amt.
3. — Trondhjems stift og Hedemarkens amt, Nordre Østerdalens fogderi.
4. — Bergens stift samt Stavanger amt.
5. — Resten av Kristians stift samt Larviks fogderi.
6. — Buskeruds amt og Jarlsberg fogderi samt Jevnaker prestegjæld av Kristians amt.
7. — Smaalenenes amt.
8. — Kristiania med Akershus amt samt resten av Hedemarkens og Kristians amter.

Subsidiært:

Forbundet inddeles i følgende industrigrupper med gruppeorganisation, gruppestyre og en eller to fastlønnede sekretærer for hver gruppe i henhold til dennes størrelse:

1. gruppe: Papir-, cellulose- og træmassearbeiderne.
2. — Hermetik- og de inden fiskeribedriften beskjættede arbeidere.
3. — Tekstilarbeiderne.
4. — De øvrige fabrikarbeidere.
5. — Grube- og anlægsarbeiderne.
6. — Bygnings-, kommunale, transportarbeiderne samt forøvrige de arbeidere, som ikke indgaar under nogen av ovenanførte grupper.

Ifald det principielle forslag vedtages, foreslaar *Trondhjems stedlige styre* følgende regler for forbundets gruppeinddeling, hvilke blir at indta som § 8, 9, 10 og 11 i forbundets love:

Forbundets distriktsinddeling.

1.

1. For paa mest effektiv maate at fremme de i § 1 nævnte formaal, inddeles forbundet i distriktsorganisationer, hvis antal til enhver tid bestemmes av landsmøtet eller om fornødent av forbundsstyret.

2. Distriktsorganisationerne avholder mindst 1 gang aarlig distriktsmøte (generalforsamling), hvortil enhver distriktet tilhørende forbundsavdeling har ret til at sende 1 repræsentant for hvert paa-begyndt 100-tal medlemmer.

Forøvrig avholdes distriktsmøte, naar distriktsstyret finder det nødvendig eller naar 2 av distriktets avdelinger forlanger det.

3. Det aarlige distriktsmøte (generalforsamling) vælger distriktsstyret, som skal bestaa av formand, viceformand, kasserer, en fastlønnet sekretær og 3 repræsentanter med 3 suppleanter samt 2 revisorer med suppleanter.

Den fastlønnede sekretær maa ha absolut majoritet for at være valgt.

Desuten vælges distriktsorganisationens hovedstyremedlemmer og — i det aar forbundet har kongres — repræsentanter til denne.

Det aarlige distriktsmøte behandler distriktets og forbundets aarsberetning og regnskaper samt saker der ønskes forelagt kongressen eller forbundsstyret. Paa distriktsmøterne skal det samlede distriktsstyre være tilstede. Likeledes kan forretningsutvalget la sig repræsentere.

4. Distriktssekretæren skal være bosat paa det sted, som av landsmøtet, eventuelt forbundsstyret i samraad med distriktsstyret, bestemmer.

For de øvrige styremedlemmers vedkommende kan de tages fra det sted, som distriktsmøtet bestemmer.

5. Distriktssekretærenes opgave skal være: at sætte sig godt ind i medlemmernes arbeidsvilkaar, være avdelingerne behjælpelig med utformningen og forberedelsen av lønskrav samt i alle større og mindre saker bistaa avdelingerne, specielt ved under opstaaede konflikter at forhandle med arbeidsgiverne.
6. Ved enhver opstaat konflikt skal de holde distriktsstyret og forretningsutvalget underrettet om sakernes stilling.
7. I den utstrækning, tiden tillater det, skal de desuten drive agitation for tilslutning til de bestaaende foreninger og søke at stifte nye saadanne.
8. Forøvrig har de at paase lovens overholdelse og efterkomme de av forretningsutvalget og distriktsstyret givne paabud.

2.

1. Distriktssekretærens løn fastsættes av kongressen og utredes av forbundets administrationskasse; likeledes utreder administrationskassen alle reiseutgifter for distriktssekretærene samt ogsaa diæt i de tilfælder forretningsutvalget beordrer dem til at reise utenfor distriktet.
2. Utgifterne til diæt under reiser indenfor distriktet samt utgifterne ved de aarlige distriktsmøter utredes av distriktskassen, hvortil enhver av distriktets avdelinger svarer en maanedlig kontingent av 5 øre pr. medlem.

Denne kontingent kan av distriktsmøtet forhøies eller nedsettes efter det erfaringsmessige behov.

3.

1. Distriktskassererne er ulønnede tillidsmænd. Deres funktion er at motta og kvittere for den kontingent, som av foreningerne indbetales til distriktskassen; likeledes har de at utbetale alle av distriktsstyret anviste regninger. Regnskaperne føres efter en av forretningsutvalget utfærdiget plan.
2. Den kontante kassabeholdning maa som regel ikke overstige kr. 200.00. Det overstigende beløp blir at indsette i en av distriktsstyret antat bank. De i banken indsatte pengemidler kan kun haves ved en av formanden og et styremedlem paategnet anvisning.
3. Distriktskassens regnskaper opgjøres hvert kvartal. Ekstrakt av samme, forsynt med kassererens og revisorernes underskrift, indsendes til forretningsutvalget og indrykkes i fagbladet.
4. Revisorerne skal til enhver tid ha adgang til at kontrollere regnskapet.

4.

1. Distriktsstyret avholder møte saa ofte forholdene nødvendiggjør det. Det skal til stadighet holdes à jour med sekretærens virksomhet, likesom det til enhver tid skal kontrollere sekretæren og kassereren og bistaa ved planleggelsen av enhver sak.
2. Dersom sekretæren dør eller fratræder sin stilling mellom distriktsmøtene, skal distriktsstyret træffe en midlertidig ordning indtil neste distriktsmøte. Distriktsstyret fastsetter i alle tilfælder tid og sted for distriktsmøtene, dog saaledes, at disse ikke avholdes paa samme tid som forbundets kongres eller styremøter.
3. Foruten ovenanførte bestemmelser kan distriktsorganisationerne selv fastsette love og regler for sin virksomhet.

Disse maa dog ikke staa i direkte motstrid med de av kongressen fattede beslutninger.

Et eksemplar av disse love eller regler skal indsendes til opbevarelse i forbundets arkiv.

Ifald det subsidiære forslag, gruppeinndeling, vedtages, foreslaar *Trondhjems stedlige styre* følgende regler for grupperne:

I tilfælde gruppeinndeling besluttet, skal lovens endelige utforming ske efter følgende hovedprinsipper:

1. at landsmøtet og forbundsstyret kun fatter beslutning i de saker, som angaar gruppernes *fælles* anliggender og som angaar forbundet som *helhet* betraktet;
2. at grupperne forøvrig selv bestemmer over sine anliggender, fastsetter sin kamptaktik, vælger sit styre, fastlønnede sekretær og

forbundsstyremedlemmer, vedtar love og regler for sin virksomhet, der dog ikke maa staa i direkte motstrid med eventuelle av landsmøtet fattede beslutninger, behandle og forberede alle spørsmaal om agitation, lønsbevægelse m. v. inden vedkommende gruppe og

3. at grupperne, hvad disse spørsmaal angaar, gives fuld selvbestemmelsesret og handlefrihet;
4. at fastlønnede funktionærer ikke kan vælges som medlemmer av hovedstyret, men pligter at møte i dette uten stemmeret;
5. at forretningsutvalget likeoverfor de enkelte grupper kun fungerer som en raadgivende og veiledende komité, der ikke kan øve avgjørende indflydelse i nogen sak, undtagen i tilfælder, hvor der under hensyntagen til hele forbundets velfærd er *tvingende* grunde tilstede herfor, at det forøvrig leder gruppernes (forbundets) fællesadministration, fordeler streikeunderstøttelsen, samler statistik og i det hele tat varetar gruppernes fælles interesser;
6. at konflikter ikke kan avsluttes uten at angjældende medlemmer selv beslutter det;
7. at der ved valg av gruppestyre skal tages hensyn til de under hver industrigruppe sorterende fag;
8. at der ved bestemmelsen om de fastlønnede sekretærens bopæl tages hensyn til, hvor gruppen har sin hovedsagelige styrke og desuten ogsaa til, hvorvidt der i det omkringliggende distrikt er mange uorganiserte men organisationsmulige arbeidere;
9. at gruppesekretærene foruten gruppens ogsaa har at vareta forbundets anliggender inden et nærmere fastsat distrikt og at der derfor ved sekretærenes valg ved siden av hensynet til de indunder industrigrupperne sorterende fag ogsaa tages hensyn til mulige forestillinger fra de i distriktet værende fagforeninger;
10. at de stedlige styre opretholdes til varetagelse av distriktsinteresserne;
11. at alle utgifter vedrørende de enkelte grupper administration, lønsbevægelse etc. utredes av forbundskassen.

*

Nr. 4.

Vennesla arbeiderforening

foreslaar:

I følgende grupper ansættes sekretærer:

1. Papir-, cellulose- og træmasseindustrien, 2 sekretærer med kontor i Kristiania.
2. Anlægs- og grubeindustrien, 2 sekretærer med kontor i Trondhjem.
3. Hermetikindustrien, 1 sekretær med kontor i Stavanger.
4. Tekstilindustrien, 1 sekretær med kontor i Kristiania.
5. Karbid-, aluminiums-, salpeter- og raffineringsindustrien, 1 sekretær med kontor i Kristiania eller Skien.

*

Nr. 5.

Odda og Tyssedals stedlige styre

foreslaar:

Der ansættes en sekretær for de elektrokemiske fabrikker, saasom carbid- og cyanamidfabrikker, staa- og jernsmelterier m. v.

*

Nr. 6.

Avdl. 213 i Fredrikshald

foreslaar:

Forbundet inndeles i grupper.

Med hensyn til distriktsinndelingen foreslaar foreningen, at en sekretær for papirindustrien stationeres i Sarpsborg.

*

Nr. 7.

Hen bruks arbeiderforening

foreslaar:

Da trømasse- og cellulosearbeiderne ingen nævneværdig tariffællesskap har, bør hver av disse grupper ha sit særskilte styre og fastlønnede sekretærer.

*

Nr. 8.

Herman Kristensen, avdl. nr. 91, Aamodt,

foreslaar:

Forbundet gaar over til brancheinndeling og ansætter de nødvendige sekretærer, der vælges i forhold til gruppernes størrelse, saaledes at de store grupper faar 1 eller 2 lønnede funktionærer og de mindre grupper 1 i fællesskap.

*

Nr. 9.

Kongsberg jernbanearbeiderforening

foreslaar:

Der opprettes 2 departementer for grube- og anlægsarbeidere.

Til første gruppe henføres alle grov- og løsarbeidere, som arbeider for staten, saasom jernbane-, vei-, telegraf-, havne- og fæstningsarbeidere.

Til 2den gruppe henregnes alle grube- og anlægsarbeidere i privat virksomhet samt kommunale arbeidere.

*

Nr. 10.

Narvik arbeiderforening

foreslaar:

1. Hver av de grupper inden forbundet der har tariffællesskap, vælger inden sin midte et representantskap, der selv vælger formand. Sekretær for gruppen ansættes som fastlønned funktionær i forbundet.
2. Gruppestyret vælger inden sin midte medlem av hovedstyret. Hovedstyrets medlemmer og de fastlønnede sekretærers funktionstid er kun fra det ene til det paafølgende landsmøte.

Dagsordenens punkt III A.

Forslag til lovforandringer.

§ 1.

Paragraffens nuværende ordlyd:

Formaalet.

§ 1.

Forbundets formaal er:

- a. At samle de forskjellige grupper av saavel kvindelige som mandlige arbeidere, der ikke omfattes av haandverksloven, til en faglig enhet, for at de i fællesskap paa alle omraader kan verge og fremme sine faglige og sociale interesser.
- b. At søke at skaffe dem medbestemmelsesret paa de arbeidsvilkkaar, under hvilke de skal arbeide — specielt arbeidslønnens forhøielse og arbeidstidens forkortelse.
- c. At avskaffe alt søndags-, over- og natarbeide, som ikke absolut er nødvendig, og der, hvor det maa finde sted, søke at faa det betalt med mindst 100 pct. tillæg. I det hele søke at faa gennemført tariffmæssige overenskomster mellem arbeiderne og arbeidsgiverne.
- d. Ved utsendelse av agitatorer og paa anden vis søke bibragt alle landets arbeidsmænd og arbeidskvinder forstaaelse av organisationens nødvendighet og stiftelse av avdelinger paa de pladse, hvor saadanne ikke findes.
- e. I samvirken med arbeiderpartiet at søke indført 8 timers maksimalarbeidsdag, alderdomsforsørgelse, offentlig sykepleie, avskaffelse av kontraktørvæsenet, sikring av egne hjem for arbeiderne m. v.
- f. At tilveiebringe og bearbeide statistiske oplysninger om organisations- og arbeidsforhold og at søke statstilskud til disse gjøremaal.

*

Trondhjems stedlige styre

foreslaar:

Formaalet.

§ 1.

Da fagorganisationen danner livsnerven i arbeiderbevægelsen, hvis viktigste opgave er at omskape samfundsforholdene, bør den naturlige konsekvens være, at dette formaal faar en fremtrædende plads i den faglige eller økonomiske virksomhet — at der altsaa ikke bare tilstræbes forbedring av arbeidernes kaar *indenfor* rammen av kapitaliststaten, men at man kjemper for at sprænge denne og indføre den socialistiske samfundsordning.

Under henvisning hertil skal Norsk arbeidsmandsforbunds formaal være:

1. At samle de forskjellige grupper av saavel kvindelige som mandlige arbeidere, der ikke omfattes av haandverksloven og som ikke har sit specielle fag- eller industriforbund at tilhøre, til en faglig enhet, for at de i fællesskap og ved hjælp av de midler og fremgangsmaater, som man i hvert enkelt tilfælde finder tjenlige, paa alle omraader kan verge om og fremme sine faglige og sociale interesser.
2. At søke at skaffe dem medbestemmelsesret paa de arbeidsvilkkaar, under hvilke de skal arbeide — specielt arbeidslønnens forhøielse og arbeidstidens forkortelse og forøvrig søke hindre arbeidskjøperne i alt fra deres side, der tar sigte paa hensynsløs utnyttelse av arbeidskraften.
3. At avskaffe alt søndags-, over- og natarbeide, og der hvor det maa finde sted søke at faa betalt med mindst 100 pct. tillæg.
4. Ved utsendelse av agitatorer, utgivelse og spredning av socialistisk literatur, saasom blade, brosjyrer og lign. og forøvrig paa anden hensigtsmæssig maate søke bibragt alle landets arbeidende kvinder og mænd forstaaelse av organisationens nødvendighet og stiftelse av avdelinger paa de arbeidspladse, hvor saadanne ikke findes. I det hele tat gjøre alt mulig til styrkelse av klasse- og solidaritetsfølelsen og gjøre fagbevægelsen til en bevisst revolutionær klassekamporganisation.
5. At søke indført 8 timers maksimalarbeidsdag, alderdomsforsørgelse, offentlig sykepleie, avskaffelse av kontraktørvæsenet, forbedring av boligforholdene for arbeiderne m. v.
6. Ved hjælp av faglig aktion og ellers alle til raadighet staaende midler søke hindret lovgivningsmyndighetene i gjennomførelsen av love, der er egnet til at skade arbeiderne i deres klassekamp.
7. At tilveiebringe og bearbeide statistiske oplysninger om organisations- og arbeidsforhold og at søke statstilskud til disse gjøremaal.

*

Tronstad fagforening

foreslaar følgende tillæg til § 1 punkt d:

„samt arbeide for kortere tariferperioder og indførelse av daglønssystemet“.

§ 2.

Paragraffens nuværende ordlyd:

Optagelse.

§ 2.

- a. Alle av ikke haandverkslærte arbeidere bestaaende foreninger, som underkaster sig disse love, kan indordnes under forbundet.
- b. Ikke mere end én afdeling i samme branche paa samme sted kan uten forretningsutvalgets samtykke optages i forbundet.
- c. Paa steder, hvor ingen afdeling findes, kan medlemmer optages direkte og administreres fra hovedkontoret — efter forretningsutvalgets nærmere bestemmelse.
- d. Paa steder, hvor der er flere fagfæller, som ønsker at være medlemmer, kan de i fællesskap danne en gruppe av forbundet. Gruppen vælger sig en sekretær, der korresponderer med hovedkontoret og av dette kan gives fuldmagt til at forestaa merkeutdeling og avstemple medlemsbøgerne. Naar gruppen blir paa 8 medlemmer, pligter den at danne afdeling.

*

Stenarbeidernes forening i Bergen

foreslaar at punkt b skal lyde:

„Ikke mer end én afdeling i samme branche paa samme sted kan optages i forbundet.“

§ 3.

Paragraffens nuværende ordlyd:

Kontingent.

§ 3.

- a. Til fremme av forbundets formaal indbetaler avdelingerne av hvert medlems ydede ukekontingent til hovedkassen 35 øre for heltbetalende og 23 øre for halvtbetalende medlemmer.
- b. Denne kontingent fordeles saaledes:
  - Heltbetalende:
    - Til forbundskassen . . . . pr. uke 30 øre
    - „ forsikringskassen . . . — 5 „
  - Halvtbetalende:
    - 18 øre til forbundskassen og
    - 5 „ „ forsikringskassen.
- c. Kontingenten for direkte medlemmer er ordinært 50 øre pr. uke, der fordeles med 45 øre til forbundskassen og 5 øre til forsikringskassen.

*

Trondhjems stedlige styre

foreslaar:

Kontingent.

§ 3.

- 1. Til fremme av forbundets formaal indbetaler avdelingerne av hvert medlems ydede ukekontingent til hovedkassen 45 øre for heltbetalende og 28 øre for halvtbetalende medlemmer.
- 2. Denne kontingent fordeles saaledes:
  - Heltbetalende:
    - Til forbundskassen . . . . pr. uke 40 øre
    - „ forsikringskassen . . . — 5 „
  - Halvtbetalende:
    - 23 øre til forbundskassen og
    - 5 „ „ forsikringskassen.
- 3. Kontingenten for direkte medlemmer er ordinært 50 øre pr. uke, der fordeles med 45 øre til forbundskassen og 5 øre til forsikringskassen.

*

Skamfer jernbanearbeiderforening

foreslaar:

Kontingenten forhøies til 50 øre pr. uke.

*

Embretsfos papir- og træmassearbeiderforening

foreslaar:

- a. Til fremme av forbundets formaal indbetaler avdelingerne av hvert medlems ydede ukekontingent til forbundskassen 45 øre for heltbetalende og 30 øre for halvtbetalende medlemmer.
- b. Denne kontingent fordeles saaledes:
  - For heltbetalende:
    - Til forbundskassen . . . . pr. uke 35 øre
    - „ forsikringskassen . . . — 5 „
    - „ reservekassen . . . . — 5 „
  - For halvtbetalende:
    - Til forbundskassen . . . . — 20 „
    - „ forsikringskassen . . . — 5 „
    - „ reservekassen . . . . — 5 „

*

Seilduksfabrikkens arbeiderforening, Kristiania,

foreslaar:

- a. Til fremme av forbundets formaal indbetaler avdelingerne av hvert medlems ydede ukekontingent til hovedkassen:
  - 40 øre for 1. klasse
  - 28 „ „ 2. „
  - 18 „ „ 3. „

- b. Denne kontingent fordeles saaledes:
1. kl. 35 øre til forbundskassen og 5 øre til forsikringskassen pr. uke.
  2. " 23 " " — 5 " " —
  3. " 18 " " — " " —
- c. Direkte medlemmer betaler 55 øre i ordinær ukekongent, der fordeles med 50 øre til forbundskassen og 5 øre til forsikringskassen.

*

Grønbogens jernbanearbeiderforening

foreslaar:

Kontingenten forhøies til 40 øre pr. uke.

*

Bjørendalens jernbanearbeiderforening

foreslaar:

Kontingenten forhøies til henholdsvis 50 og 30 øre for helt- og halvtbetalende medlemmer.

*

Hofs bruks papir- og træmassearbeiderforening

foreslaar:

- a. Til fremme av forbundets formaal indbetaler avdelingerne av hvert medlems ydede ukekongent til hovedkassen 45 øre for heltbetalende og 28 øre for halvtbetalende medlemmer.
- b. Denne kontingent fordeles saaledes:

Heltbetalende:

Til forbundskassen	pr. uke	40 øre
" forsikringskassen	—	5 "

Halvtbetalende:

Til forbundskassen	—	23 "
" forsikringskassen	—	5 "

Resten av paragraffen som før.

§ 5.

Paragraffens nuværende ordlyd:

Syke og arbeidsløse medlemmer.

§ 5.

- a. Fritat for kontingent er de av forbundets medlemmer, som er syke, arbeidsløse eller indkaldt til militærtjeneste i minst 1 uke; i saa tilfælde regnes fritagelsen fra første dag. Hel-invalid er avdelingen helt fritat for kontingent. Den, som har fylt 60 aar og opfyldt alle sine forpligtelser til forbundet i minst 20 aar, fritages for al kontingent.

- b. Ved den maanedlige indsendelse av kontingenten pligter avdelingsstyret at medsende opgaver over disses antal paa dertil av hovedkontoret utsendte skemaer.
- c. Medlemmer, der av foranstaaende grunde vil fritages for kontingent, maa anmelde og bevisliggjøre sin tilstand for sin avdelingskasserer —, som saa istedetfor merker i vedkommende medlemsboks ukerubrik sætter fristempel. Saadan fristempling medfører altsaa fritagelse for pligter, men ikke tap av rettigheter.

*

Trondhjems stedlige styre

foreslaar at punkt c sættes foran punkt b i den nuværende paragraf.

*

Bjørendalens jernbanearbeiderforening

foreslaar som nyt punkt d:

„Hvis et medlem kommer paa længere restanse end lovene tillater, pligter bestyrelsen i foreningen, som vedkommende er medlem av, at undersøke av hvilke grunde restansen skriver sig. Er det bevislig, at det er økonomiske grunde, som er aarsaken, er avdelingen pliktig at træde støttende til, saa han eller hun ikke mister sine rettigheter.“

*

Embretsfos papir- og træmassearbeiderforening

foreslaar:

- a. Fritat for kontingent er de av forbundets medlemmer, som er syke, arbeidsløse eller indkaldt til militærtjeneste i minst 1 uke; i saa tilfælde regnes fritagelsen fra første dag. Hel-invalid er avdelingen helt fritat for kontingent. Den, som har fylt 60 aar og opfyldt alle sine forpligtelser til forbundet i minst 20 aar og hvis hans fortjeneste er forringet i det sidste aar, fritages for al kontingent.

*

Bosmo arbeidsmandsforening

foreslaar følgende tilføielse:

Landmænd, fiskere og sæsongarbeidere forøvrig, der periodevis arbeider ved industrielle bedrifter, men en tid av aaret søker anden beskæftigelse, fritages for kontingent den tid de er i saadan privat beskæftigelse (gaardsbruk, fiskeri), dog ikke over 6 maaneder av aaret, og tiden fratrækkes for opnaelsen av de forskjellige rettigheter inden forbundet. For opnaelsen av de forskjellige rettigheter maa saadanne medlemmer ha betalt kontingent for en tilsammenlagt tid som loven tilsiger.

Motiver til foranstaaende:

Som begrundelse for ovenstaaende kan anføres, at vi særlig her paa Nordland har for det første en hel del fiskere, der søker til Lo-

foten og Finmarken om vinteren og paa gruberne om sommeren, likesom vi har en hel del smaabrukere og husmænd, der om sommeren maa være hjemme og arbeide paa sine gaardsbruk, men om vinteren søker til gruberne.

Disse arbeidere har vist sig vanskelige om ikke at sige umulige at beholde som stabile medlemmer, idet de synes det falder for tungt at betale kontingent for den tid de er fraværende, hvorfor de, om man engang kan faa dem ind i organisationen, ved sine fravær gaar ut og da er umulige paanyt at faa ind.

Vi mener at dette vil være til stor fordel for organisationen, idet man derved kommer til at faa større tilslutning av de her nævnte slags folk og at man derved ogsaa vil sprede oplysning om fagorganisationen blandt fisker- og bondebefolkningen og derved undgaa en hel del streikbrytere fra den kant.

Bosmo arbeidsmandsforening.

*

Nydalens mandlige arbeiderforening

foreslaar:

Fritat for kontingent er de av forbundets medlemmer, som er syke og arbeidsløse. Som arbeidsløshet regnes ogsaa arbeidsindskrænkning i de tilfælder som arbeidsindskrænkningen omfatter 6 dage i samme maaned o. s. v.

*

Aalens grubearbeiderforening

foreslaar at aldersgrænsen i § 5 punkt a nedsættes fra 60 til 50 aar.

§ 6.

Paragraffens nuværende ordlyd:

Helt- og halvtbetalende medlemmer.

§ 6.

a. Som halvtbetalende optages: Kvindelige fagforeninger og kvindelige medlemmer i blandede organisationer samt hjælpearbeidere og landbruksarbeidere.

Av mandlige medlemmer kan dog kun de staa som halvtbetalende, hvis vanlige gjennomsnittsløn er under 2 kroner pr. dag.

b. Foreninger, der rykker op fra halvt- til heltbetalende, har dog ikke rettigheter som heltbetalende før 6 maaneder efter oprykningen.

c. Ingen avdeling kan rykke ned fra helt- til halvtbetalende.

*

Seilduksfabrikkens arbeiderforening, Kristiania,

foreslaar under henvisning til sit forslag under § 3 og i tilfælde dette vedtages, at § 6 faar følgende ordlyd:

- a. I 2. og 3. klasse optages kvindelige fagforeninger og kvindelige medlemmer i blandede organisationer samt hjælpearbeidere, hvis gjennomsnittsløn ikke overstiger kr. 3.00 pr. dag. Disse medlemmer kan efter eget ønske optages i 2. eller 3. klasse.
- b. Foreninger og enkelte medlemmer, der rykker op fra en lavere til en høiere klasse, har ikke rettigheter i den høiere klasse før 6 maaneder efter oprykningen.

For 3. klasse beregnes rettighetene i forsikringskassen fra den dag oprykningen sker (kfr. § 18 b).

- c. Ingen avdeling eller enkelte medlemmer kan rykke ned fra en høiere til en lavere klasse.

§ 7.

Paragraffens nuværende ordlyd:

Forbundskassen.

§ 7.

- a. Av forbundskassen utredes alle utgifter til administration, agitation, trykning, repræsentation samt understøttelse under konflikter (se § 9).
- b. Av forbundskassens midler utredes ogsaa den kontingent forbundet pligter til Arbeidernes faglige landsorganisation og eventuelt til utenlandske organisationer, med hvem forbundet har indgaat overenskomst om understøttelse under konflikter.
- c. Strækker ikke forbundskassens midler til at opfylde de i litra a og b bestemte forpligtelser, kan utvalget utligne en ekstrakontingent av 50 øre pr. uke og medlem for heltbetalende og 25 øre for halvtbetalende.

Under rent ekstraordinære omstændigheter kan utligningen med hovedstyrets samtykke forhøies.

*

Klosterfossens arbeidsmandsforening

foreslaar følgende tillæg til punkt c:

„Nystiftede foreninger fritages for ekstrakontingent saalange de ingen tarifoverenskomst har.“

*

Follum og Hofsfos arbeiderforeninger

foreslaar:

„Ekstrakontingenten maa ikke overstige 50 øre pr. uke.“

*

Seilduksfabrikkens arbeiderforening, Kristiania,

foreslaar i tilfælde dens forslag til § 3 vedtages, at § 7 punkt c faar følgende ordlyd:

„Strækker ikke forbundskassens midler til at opfylde de i litra a og b bestemte forpligtelser, kan utvalget utligne en ekstrakontingent av 50 øre pr. uke og medlem for 1. klasse, 25 øre for 2. klasse og 15 øre for 3. klasse.

Under rent ekstraordinære omstændigheter kan utligningen med hovedstyrets samtykke forhøies.“

§ 8.

Paragraffens nuværende ordlyd:

Godkjendelse av konflikter.

§ 8.

- a. Avdelingerne maa ha staat i forbundet mindst 6 maaneder før de kan faa forbundets godkjendelse til at stille lønskrav.
Undtaget herfra er de avdelinger, der hovedsagelig bestaar av ældre medlemmer, som er overflyttet fra andre avdelinger, eller hvor der er anledning til at faa en landsoverenskomst gjort gjældende.
- b. Forbereder nogen avdeling et lønskrav, der kan ha arbeidsnedleggelse til følge, skal det forelægges forretningsutvalget til godkjendelse mindst 2 maaneder forut, ledsaget med opplysninger om, hvor mange arbeidere ialt kravet omfatter, og hvor mange derav er organiserte, hvordan de gjældende lønninger er og forøvrig andre opplysninger, der kan være av betydning for forretningsutvalget til ha kjendskap til ved kravets behandling.
Undtagelse fra regelen om 2 maaneders forutgaaende godkjendelse kan gjøres, naar der bevislig er grunde tilstede for at kravet ikke har kunnet fremsættes med saa langt varsel.
- c. Indgaaede overenskomster og pristariffer maa ikke av avdelingerne opsiges uten forretningsutvalgets godkjendelse. Krav om godkjendelse til en overenskomsts opsigelse indsendes til forretningsutvalget 2 maaneder før overenskomsten kan opsiges, ledsaget med de samme opplysninger som ved fremsættelse av lønskrav. En overenskomst kan ikke opsiges, medmindre $\frac{2}{3}$ av samtlige angjældende organiserte arbeidere skriftlig har stemt derfor.
- d. En arbeidsnedleggelse kan ikke godkjendes av forretningsutvalget førend ved forhandling alle midler til en fredelig løsning er forsøkt. Lykkes det ikke ved forhandling gjennom avdelingsbestyrelsen, kan forretningsutvalget søke aapnet en saadan.
- e. Gjør arbeidsgiverne brud paa indgaaede overenskomster eller foretar lockout, skal saken øieblikkelig meldes for foreningens styre, der indrapporterer saken til forretningsutvalget, ledsaget med for-

- nødne opplysninger. Avdelingerne maa i det hele tat ved mindre saavel som ved større opstaaede stridigheter med arbeidsgiverne ikke undlate at indhente forretningsutvalgets raad og veiledning.
- f. Straks streik utbryter, vælger den forening streiken vedrører en komité paa 3 medlemmer, der har at motta og fordele streikebidragene.
  - g. Ethvert streiken vedrørende medlem har efter bedste evne at søke lønnende beskjæftigelse. For hver dag saadan faaes bortfalder bidraget.

*

Bjørendalens jernbanearbeiderforening

foreslaar:

I punkt a forandres tiden fra 6 maaneder til 2 maaneder.

I punkt b forandres tiden til 1 maaned.

Som punkt c foreslaaes følgende:

Indgaaede overenskomster og pristariffer kan av avdelingen, hvis det av arbeiderne findes formaalstjenlig opsiges uten forretningsutvalgets godkjendelse. Varslet om overenskomstens opsigelse indmeldes til forretningsutvalget snarest mulig. En overenskomst kan ikke opsiges medmindre $\frac{2}{3}$ af samtlige organiserte arbeidere skriftlig har stemt derfor. Gjør arbeidsgiverne brud paa indgaaede overenskomster kan arbeiderne øieblikkelig nedlægge arbeidet uten at indhente forretningsutvalgets samtykke. Likeledes kan forretningsutvalget ikke afblaase nogen streik hvis avstemningen blandt arbeiderne viser flertal for streikens fortsættelse.

Punkt g forandres til at lyde:

Ethvert streiken vedrørende medlem pligter at blive i størst mulig utstrækning paa streikestedet. Dog kan streikekomitéen give tilladelse for enkelte til kortere opphold fra stedet.

*

Embretsfos papir- og træmassearbeiderforening

foreslaar følgende som punkt c.

Indgaaede overenskomster og pristariffer maa ikke av avdelingerne opsiges uten forretningsutvalgets godkjendelse. Og maa da mindst 50% av arbeiderne være organiserte; undtagelse herfra kan med hovedstyrets samtykke gjøres. Krav om godkjendelse til en overenskomsts opsigelse indsendes til forretningsutvalget 2 maaneder før overenskomsten kan opsiges, ledsaget med de samme opplysninger som ved fremsættelse av lønskrav.

En overenskomst kan ikke opsiges, medmindre $\frac{2}{3}$ av samtlige angjældende organiserte arbeidere skriftlig har stemt derfor.

*

Trondhjems stedlige styre

foreslaar:

§ 8.

1. Forbereder nogen avdeling et lønskrav der kan ha arbeidsnedleggelse eller anden faglig aktion fra organisationens side tilfølge,

skal det forelægges distriktsstyret til godkjendelse mindst 1 måned i forveien. Opnaar kravet distriktsstyrets godkjendelse, skal dette øieblikkelig indsende det til forretningsutvalget, som da ikke kan negte godkjendelse, medmindre tvingende grunde nødvendiggjør det, men har at ekspedere det videre til sekretariatet for arbeidernes faglige landsorganisation, forsaavidt det ikke beslutes, at kampen skal føres udelukkende for forbundets egen regning.

2. I tilfælder hvor særegne omstændigheter nødvendiggjør det eller der bevislig er grunde tilstede for at kravet ikke har kunnet fremsættes med ovennævnte varsel, kan foreningen i samraad med distriktssekretæren gaa til øieblikkelig aktion under den form, som for hvert enkelt tilfælde findes formaalstjenlig.
3. Avdelingerne maa i det hele tat ved mindre saavelsom ved større opstaaede stridigheter med arbeidsgiverne ikke undlate at raadføre sig med distriktssekretæren, der i alle tilfælder, hvor mulighet derfor er tilstede, skal forelægge saken for distriktsstyret. Gjælder saken en større konflikt kan distriktsstyret forelægge saken for et distriktsmøte.
4. En arbeidsnedlæggelse eller anden faglig aktion skal som regel ikke iverksættes førend ved forhandling en fredelig løsning er forsøkt.
Lykkes det ikke ved forhandling gjennom avdelingsbestyrelsen eller distriktsstyret kan forretningsutvalget søke aapnet en saadan.
5. Gjør arbeidsgiverne brud paa indgaaede overenskomster eller foretar lockout, skal saken øieblikkelig meldes for distriktssekretæren, der straks indrapporterer saken for distriktsstyret og forretningsutvalget.
6. Straks streik eller lockout utbryter, vælger den forening konflikten vedrører en komité paa 3 medlemmer, der har at motta og fordele streikebidragene.
7. Ingen konflikt kan avsluttes medmindre $\frac{2}{3}$ av samtlige angjældende organiserte arbeidere har stemt derfor.

§ 9.

Paragraffens nuværende ordlyd:

Understøttelse under konflikter.

§ 9.

- a. Naar en konflikt er godkjendt av forretningsutvalget som i § 8 foreskrevet, og forsaavidt de til konfliktens førelse nødvendige midler strækker til, med den ret forretningsutvalget har til at utskrive ekstrakontingent, erholder ethvert i konflikten deltagende medlem en ukentlig understøttelse efter følgende skala. (Skalaen

tjener kun som forholdstal og kan forhøies eller nedsættes efter omstændighetene):

Avdelingen	Medlemmer med antal personer at forsørge								
	Sig selv	1	2	3	4	5	6	7	8
$\frac{1}{1}$ bet.	8.00	8.50	9.00	9.50	10.00	10.50	11.00	11.50	12.00
$\frac{1}{2}$ bet.	4.00	4.25	4.50	4.75	5.00	5.25	5.50	5.75	6.00

- b. Hvor det gjælder krav fra avdelingernes side (se § 8 a), maa de enkelte medlemmer for at være berettiget til understøttelse ha staat i forbundet i mindst 8 uker før konfliktens utbrud.
Ved angrep fra arbeidsgiverens side er alle berettiget til bidrag, som var indmeldt i forbundet for opsigelsen. I intet tilfælde betales understøttelse for første streikeuke.
Familieforsørgere, der under en konflikt indkommanderes til militærtjeneste, utbetales vanlig streikeunderstøttelse, saalange konflikten varer.
- c. Ved utbetaling av første streikebidrag fratrækkes alle kontingentrestanser.

*

Trondhjems stedlige styre

foreslaar:

1. Naar en konflikt er godkjendt som i § 8 foreskrevet, og forsaavidt de til konfliktens førelse nødvendige midler strækker til med den ret, forretningsutvalget har til at utskrive ekstrakontingent, erholder ethvert i konflikten deltagende medlem en ukentlig understøttelse efter følgende skala. (Skalaen tjener kun som forholdstal og kan forhøies eller nedsættes efter omstændighetene):

Avdelingen	Medlemmer med antal personer at forsørge								
	Sig selv	1	2	3	4	5	6	7	8
$\frac{1}{1}$ bet.	10.00	11.50	12.00	12.50	13.00	13.50	14.00	14.50	15.00
$\frac{1}{2}$ bet.	5.00	5.75	6.00	6.25	6.50	6.75	7.00	7.25	7.50

2. Hvor det gjælder krav om forbedring fra medlemmernes side, maa avdelingen ha staat i forbundet i mindst 10 uker for at ha ret til nogen understøttelse. Enkelte medlemmer maa som regel ha været medlem av forbundet i mindst 8 uker. Ved angrep fra arbeidskjøpernes side er alle berettiget til bidrag, der var indmeldt i forbundet for opsigelsen. I intet tilfælde betales understøttelse for første streikeuke.
Familieforsørgere, der under en konflikt indkommanderes til militærtjeneste, utbetales vanlig streikeunderstøttelse, saalange konflikten varer.

*

Seilduksfabrikkens arbeiderforening, Kristiania,
foreslaar følgende skala under henvisning til sit forslag til § 3:

Avde- lingen	Medlemmer med antal personer at forsørge								
	Sig selv	1	2	3	4	5	6	7	8
1. kl.	10.00	10.50	11.00	11.50	12.00	12.50	13.00	13.50	14.00
2. "	6.00	6.25	6.50	6.75	7.00	7.25	7.50	7.75	8.00
3. "	4.00	4.15	4.30	4.45	4.60	4.75	4.90	5.05	5.20

*

Hofs bruks papir- og træmassearbeideres forening
foreslaar følgende skala:

Avde- lingen	Medlemmer med antal personer at forsørge						
	Sig selv	1	2	3	4	5	6
1/1 bet.	10.00	11.00	12.00	13.00	14.00	15.00	16.00
1/2 bet.	5.00	5.50	6.00	6.50	7.00	7.50	8.00

*

Strømsgodsets fagforening
foreslaar en stigende skala efter medlemsskapets varighet saaledes:

Medlemsskap.	Sig selv	Antal personer at forsørge						
		1	2	3	4	5	6	7 og derover
Heltbetalende:								
Under 1 aar . .	6.00	7.00	8.00	9.00	9.50	10.00	10.50	11.00
Fra 1—5 aar . .	8.00	9.00	10.00	11.00	11.50	12.00	12.50	13.00
Over 5 aar . . .	10.00	11.00	12.00	13.00	13.50	14.00	14.50	15.00
Halvtbetalende:								
Under 1 aar . .	3.00	3.50	4.00	4.50	4.75	5.00	5.25	5.50
Fra 1—5 aar . .	4.00	4.50	5.00	5.50	5.75	6.00	6.25	6.50
Over 5 aar . . .	5.00	5.50	6.00	6.50	6.75	7.00	7.25	7.50

*

Skamfer jernbanearbeiderforening
foreslaar at streikebidraget fastsættes til 10 kroner for enkelt person og 1 krone i tillæg for hver person de har at forsørge.

*

Bjørendalens jernbanearbeiderforening
foreslaar at understøttelsen forhoies til 12 kroner for enkelt person og 1 krone i tillæg for hver person han har at forsørge, samt at tiden for at være bidragsberettiget sættes til 4 uker.

*

Domaas jernbanearbeiderforening

foreslaar til punkt b:

Hvor det gjælder krav fra avdelingernes side maa de enkelte medlemmer for at være berettiget til understøttelse ha staat i forbundet i mindst 6 maaneder før konflikstens utbrud. Resten av passussen uforandret.

Motiver:

Forslaget motiveres med at forbundet derved faar et sikkert og stabilt medlemsantal og blir kvit en hel del av de snyltegjester som det nu har at drages med under eventuelle streiker.

§ 10.

Paragraffens nuværende ordlyd:

Streikbryterne:

§ 10.

- a. Medlemmer, der optræder som streike- eller blokadebrytere, skal øieblikkelig ekskluderes av forbundet og kan ikke gjenoptages i nogen avdeling uten paa nærmere i hvert tilfælde fastsatte vilkaar, der maa godkjendes av forretningsutvalget.

Eventuelle mulkter tilfalder den forening som optar streikbryterne.

Hvorvidt streikbryterne skal offentliggjøres i pressen og i hvilken utstrækning, avgjøres i hvert enkelt tilfælde av forretningsutvalget.

- b. Medlem, der optar arbeidet paa en av organisationen blokert arbeidsplads, pligter at tilbakebetale al understøttelse av hvilken-somhelst art det maatte ha mottat av forbundet eller dets avdelinger. Negter han (hun) dette har han (hun) derved git forretningsutvalget eller i tilfælde avdelingsstyret ret til med øvrighetens bistand at inndrive beløpet.
- c. Invalider og gamle skjøpelige arbeidere kan efter de enkelte avdelingens egen bestemmelse fortsætte sit arbeide uten at regnes som streikbrytere.

*

Trondhjems stedlige styre

foreslaar:

1. Medlemmer, der optræder som streike- eller blokadebrytere, skal øieblikkelig ekskluderes av forbundet og kan ikke gjenoptages i nogen avdeling uten paa nærmere i hvert tilfælde fastsatte vilkaar, der maa godkjendes av forretningsutvalget.

Hvorvidt streikbryterne skal offentliggjøres i pressen og i hvilken utstrækning, avgjøres i hvert enkelt tilfælde av forretningsutvalget.

2. Medlem, der optar arbeidet paa en av organisationen blokert arbeidsplads, pligter at tilbakebetale al understøttelse av hvilken-somhelst art, det maatte ha mottatt av forbundet eller dets avdelinger. Negter han (hun) dette, har han (hun) derved git forretningsutvalget eller i tilfælde avdelingsbestyrelsen ret til med øvrighetens bistand at inndrive beløpet.

§ 11.

Paragraffens nuværende ordlyd:

Landsmøtet.

§ 11.

- a. Med fornødent hensyn til §§ 1 og 12 er landsmøterne den høieste myndighet i forbundets anliggender. Det bestaar av representanter fra forbundets avdelinger.
- b. Til landsmøtet har de avdelinger, hvis medlemsantal er mindst 40, ret til inden sin midte at vælge 1 representant. Avdelinger med 200 medlemmer og derover kan vælge 2 representanter. Smaa avdelinger, der ikke tæller 40 medlemmer, kan i fællesskap vælge 1 representant, saafremt medlemsantallet tilsammenlagt naar op til det bestemte antal.

Avdelingerne maa for at ha ret til representation paa landsmøtet ha været tilsluttet forbundet i mindst 3 maaneder før landsmøtets indkaldelse og forøvrig opfyldt sine forpligtelser.

Avdelingernes medlemsantal utregnes efter den indbetalte kontingent i de sidste 3 maaneder før landsmøtets indkaldelse.

- c. Landsmøtet har at behandle: Hovedstyrets beretninger og regnskaper, alle fra medlemmer og styret indkomne forslag, som det mener ligger indenfor rammen av forbundets virksomhet, vælge styre og revisorer, bestemme de fastlønnede funktionærers lønninger samt bestemme tid og sted for næste landsmøte eller i motsat fald gi hovedstyret fuldmagt dertil.
- d. Det samlede styre og 1 representant for revisorerne skal være tilstede paa landsmøtet og betragtes alle som representanter. De har dog ikke stemmeret i saker som angaar godkjendelse av forbundets virksomhet mellem landsmøterne.
- e. Repræsentanternes reiseutgifter betales av forbundskassen, mens diætutgifterne betales av avdelingen selv. Reise- og diætutgifterne for styre- og revisionsmedlemmer, som pligter at være tilstede, betales av forbundskassen. Likeledes landsmøtets øvrige utgifter.
- f. Hovedstyret, eller paa dettes vegne forretningsutvalget, pligter at omsende til avdelingerne dagsorden for landsmøtet senest 2 maaneder før dettes sammentræden.

- g. Ekstra landsmøter kan under ekstraordinære omstændigheter sammenkaldes av hovedstyret.
- h. Landsmøterne aapnes og avsluttes av formanden.

*

Trondhjems stedlige styre

foreslaar:

Kongressen.

1. Kongressen er den høieste myndighet i alle forbundets anliggender. Den bestaar av representanter fra samtlige distriktsorganisationer, hvilke har ret til at sende en representant for hvert fylt 300-tal medlemmer.
2. Det samlede forbundsstyre og 1 representant for revisorerne skal være tilstede paa kongressen med samme forslags- og stemmeret som de øvrige representanter. Dog har de ikke stemmeret i voteringer, der angaar godkjendelse av forbundets virksomhet mellem kongresserne.
3. Kongressen har at behandle forbundsstyrets beretninger og regnskaper, alle fra foreninger og styret samt distriktsmøterne indkomne forslag, som den mener ligger indenfor rammen av forbundets virksomhet, vælge styre og revisorer samt bestemme tid og sted for næste kongres eller i motsat fald gi styret fuldmagt dertil.
4. Repræsentanternes reiseutgifter samt diætutgifter for styrets og revisionens medlemmer utredes av forbundskassen.
Diætutgifter for distrikternes representanter utredes av distriktsorganisationerne selv.
5. Forbundsstyret eller paa dettes vegne forretningsutvalget pligter at omsende til avdelingerne dagsorden for kongressen senest 2 maaneder før dennes sammentræden.
6. Ekstraordinære kongresser kan under ekstraordinære omstændigheter sammenkaldes av forbundsstyret.
7. Kongresserne aapnes og avsluttes av formanden.

*

Odda og Tyssedals stedlige styre og Tronstad fagforening

foreslaar:

„Hver forening har uanset medlemsantal ret til at sende 1 representant til landsmøtet“.

*

Salsbrukets arbeiderforening

foreslaar til punkt e:

Der utlignes paa foreningerne et beløp aarlig i forhold til medlemsantallet, som indbetales en gang aarlig og avsættes til et fond, hvorav diætutgifterne til landsmøtets representanter utredes.

§ 13.

Paragraffens nuværende ordlyd:

Hovedstyret.

§ 13.

- a. Naar landsmøtet ikke er samlet, er hovedstyret den høieste myndighet inden forbundet og fatter beslutning i alle spørmaal, som ikke maatte være avgjort av landsmøtet.
- b. Det samlede styre bestaar av 16 medlemmer. Av disse skal 9 vælges fra avdelingerne utenom Kristiania og 7 fra avdelinger i Kristiania. De 7 sidste utgjør forretningsutvalget.
- c. En gang hvert aar træder styret sammen til aarsmøte, hvor forretningsutvalget forelægger beretning og regnskap for foregaaende aar. Alle saaledes paa aarsmøtet avgivne regnskaper og aarsberetninger henvises til landsmøtet til endelig godkjendelse. Desuten behandler aarsmøtet forslag til budget og alle andre forslag, som maatte bli det forelagt til avgjørelse.
- d. Landsmøtet vælger for styrets medlemmer 7 suppleanter.
- e. Ekstraordinære styremøter avholdes saa ofte forretningsutvalget finder det fornødent.

*

Trondhjems stedlige styre

foreslaar:

- 1. Naar kongressen ikke er samlet, er forbundsstyret den høieste myndighet inden forbundet hvad angaar de forskjellige distriktsorganisationers fælles interesser og de saker der vedrører hele forbundet som enhet betragtet.
I alle slike saker, der ikke er avgjort av kongressen, fatter styret beslutning.
- 2. Det samlede forbundsstyre bestaar av 5 i Kristiania hjemmehørende medlemmer og mindst 1 av hver distriktsorganisation utenfor Kristiania valgt medlem. Distriktssekretærene kan ikke vælges til hovedstyremedlemmer, men pligter dog at møte i hovedstyret uten stemmeret.
- 3. En gang hvert aar sammentræder styret til et aarsmøte, hvor forretningsutvalget forelægger dets beretning og regnskaper for foregaaende aar. Alle saaledes paa aarsmøtet avgivne beretninger og regnskaper henvises til kongressen til endelig godkjendelse. Desuten behandler aarsmøtet forslag til budget og alle andre forslag, som maatte bli det forelagt til avgjørelse.
- 4. Distriktsorganisationerne vælger for hver av sine forbundsstyremedlemmer 1 suppleant.
- 5. Ekstraordinære styremøter avholdes saa ofte forretningsutvalget finder det nødvendig.

*

Spikerverkets arbeiderforening, Kristiania,

foreslaar følgende tillæg:

Dette styre — hovedstyre saavel som forretningsutvalg — skal bestaa av repræsentanter fra avdelinger, der ikke kommer ind under nogen av de valgte branchesekretærer, men som vil komme til at staa direkte under hovedstyret og forretningsutvalget.

Valg av hovedstyre og forretningsutvalg foretages paa landsmøte efter indstilling fra de avdelinger, der ikke kommer ind under nogen branchesekretær.

Motivering:

Da de avdelinger, der kommer ind under en branchesekretær, gjennem denne til enhver tid er repræsentert i saavel hovedstyre som forretningsutvalget, naar saker foreligger der vedrører denne branche, maa det være et retfærdig krav, at hovedstyrets og forretningsutvalgets medlemmer er fra de avdelinger, der ikke kommer ind under nogen sekretær, men som er henvist til at staa direkte under hovedstyret og forretningsutvalget.

De 9 der utgjør hovedstyre, skal vælges efter indstilling av de utenbys værende avdelinger, der ikke kommer ind under nogen sekretær, og de 7 der utgjør forretningsutvalget, skal vælges efter indstilling fra de i Kristiania værende avdelinger, der heller ikke kommer ind under nogen sekretær.

Ved denne ordning av valg paa hovedstyre og forretningsutvalg, vil alle, baade de der kommer ind under branchesekretærene og de der ikke kommer ind under nogen saadan, være repræsentert i saavel hovedstyre som forretningsutvalget, naar saker foreligger der vedrører avdelingerne.

§ 14.

Paragraffens nuværende ordlyd:

Forretningsutvalget.

§ 14.

- a. Forretningsutvalget bestaar av formand, næstformand og kasserer samt 4 andre av landsmøtet valgte medlemmer i Kristiania.
- b. Forretningsutvalget har mindst 1 møte 14-daglig. Det paaser, at alle av landsmøtet og hovedstyret vedtagne beslutninger blir utført, kontrollerer om forbundets fastlønnede funktionærer utfører sine pligter og at hovedkontoret virker.
- c. Med ansvar overfor det hele styre og landsmøtet fatter det bestemmelse i alle konfliktspørmaal.
- d. Vigtigere spørmaal skal det forelægge det hele styre — enten aarsmøtet, ektramøter eller ved skriftlig avstemning. Tillater ikke

tiden en saadan fremgangsmaate, fatter det selv under ansvar den fornødne beslutning.

- e. Uttræder noget medlem av forretningsutvalget mellem landsmøterne, vælger hovedstyret et nyt i Kristiania boende medlem. Medlemmer av utvalget, som uten gyldig grund er borte i 2 paa hinanden følgende møter, betragtes som uttraadt.

*

Trondhjems stedlige styre

foreslaar:

1. Forretningsutvalget bestaar av formand, kasserer og 3 andre av kongressen valgte medlemmer i Kristiania.
2. Forretningsutvalget har mindst 1 møte 14-daglig. Det paaser, at alle av kongressen og forbundsstyret vedtagne beslutninger blir utført og kontrollerer om forbundets i Kristiania værende fast-lønnede funktionærer utfører sine pligter.

Saalangt dets myndighet strækker fatter det beslutning i alle konfliktsspørsmål.

Disse beslutninger maa dog aldrig være i strid med medlemmernes gjennom distriktsorganisationerne uttalte vilje.

3. Vigtigere spørsmål skal det forelægge det hele styre — enten aarsmøtet, ekstramøter eller ved skriftlig avstemning. Tillater ikke tiden en saadan fremgangsmaate, fatter det selv under ansvar den fornødne beslutning.
4. Uttræder noget medlem av forretningsutvalget mellem kongresserne, vælger forbundsstyret et nyt i Kristiania boende medlem. Medlemmer av utvalget, som uten gyldig grund er borte i 2 paa hinanden følgende møter, betragtes som uttraadt.

§ 15.

Paragraffens nuværende ordlyd:

Formanden og næstformanden.

§ 15.

- a. Formanden, eller i hans fravær næstformanden, besørger i samraad med forretningsutvalget forbundets daglige ledelse. Ledelsen skal dog altid være i overensstemmelse med landsmøtets, styrets og utvalgsmøternes beslutning og er overfor forretningsutvalget ansvarlig for hovedkontorets virksomhet — spesielt at korrespondansen med avdelingerne blir besørget, redigerer fagbladet, leder alle utvalgs- og styremøter samt forøvrig i første række representere forbundet.
- b. Formanden og næstformanden vælges av landsmøtet med absolut majoritet. Er ikke saa skedd ved første valg, foretages valg mellem de 2 som hadde flest stemmer.

- c. Viser formanden eller nogen anden av forbundets funktionærer sig uduelig til sin stilling eller viser skjodesløshet i utøvelsen av denne, kan det samlede styre suspendere ham ved en majoritetsbeslutning og ansætte indtil landsmøtet en ny efter forretningsutvalgets indstilling. Den saaledes suspenderte har dog ret til at appellere sin sak for landsmøtet.

*

Trondhjems stedlige styre

foreslaar:

1. Formanden besørger i samraad med forretningsutvalget forbundets daglige ledelse. Ledelsen skal dog alltid være i overensstemmelse med kongressens, styrets og utvalgsmøternes beslutning og er overfor forretningsutvalget ansvarlig for hovedkontorets virksomhet, — spesielt at korrespondancen med avdelingerne blir besørget, redigerer fagbladet, leder alle utvalgs- og styremøter samt forøvrig i første række representerer forbundet.
2. Formanden vælges av kongressen med absolut majoritet. Er ikke saa skedd ved første valg, foretages valg mellem de 2, der hadde flest stemmer.
3. Viser formanden sig uduelig til sin stilling eller viser skjodesløshet i utøvelsen av denne, kan det samlede styre suspendere ham ved en majoritetsbeslutning og ansætter indtil kongressen en ny efter forretningsutvalgets indstilling. Formanden har dog ret til at appellere sin sag til kongressen.
4. Næstformanden vælges av kongressen efter samme regel som for formanden bestemt. Han har at være formanden behjælpelig med forbundets ledelse, spesielt med at føre forhandlinger, redigere fagbladet og føre den nødvendige korrespondanse. Under formandens fravær ved reiser m. v. har næstformanden at overta formandens funktioner.

§ 18.

Paragraffens nuværende ordlyd:

Forsikringskassen.

§ 18.

- a. Kassens formaal er ved ordnet gjensidig solidaritet at sikre Norsk arbeidsmandsforbunds medlemmers efterlatte et litet bidrag, hvorved den værste ved deres forsørgers død opstaaede nød kan lindres.
- b. Til dette formaals opnaaelse avsættes der av hvert inden forbundet avsat kontrolmerke 5 øre til forsikringskassen.
- c. Dør et medlem og medlemsbøkerne viser at det ved sin død har været medlem av forbundet uavbrudt i 3 aar og opfyldt sine forpligtelser, utbetales til medlemmets egtefælle, barn, forældre eller

andre slegtninger, som avdøde i levende live har forsørget, kr. 300.00. Har avdøde været medlem i 5 aar kr. 500.00. Har avdøde ingen paarørende, som her nævnt, utbetales et begravelsesbidrag stort kr. 75.00.

- d. Ved berettiget medlems hustrus død utbetales medlemmet straks kr. 100.00. Dette beløp blir at fratrukke de i litra c nævnte forsikringsbeløp.
- e. Skulde det vise sig, at den fastsatte kontingent til forsikringskassen ikke er tilstrækkelig, kan forretningsutvalget foreta ekstra-utligning.
- f. Forsikringsbeløpet kan ikke gjøres til gjenstand for nogetsomhelst krav fra offentlige myndigheter eller private fordringshaveres side, likesom det heller ikke kan overdrages ved testamente.
- g. Kassens regnskaper føres særskilt og revideres samtidig som forbundets øvrige regnskaper.

*

Tronstad fagforening

foreslaar følgende tillæg til punkt c:

„Alderdomssvake medlemmer som ikke duer til noget slags arbeide utbetales kr. 200.00 av forsikringskassen“.

*

Embretsfos papir- og træmassearbeiderforening

foreslaar:

- a. Kassens formaal er ved ordnet gjensidig solidaritet at sikre Norsk arbeidsmandsforbunds medlemmers efterlatte et litet bidrag, hvorved den værste ved deres forsørgers død eller alderdom opstaaede nød kan lindres.
- c. Dør et medlem og medlemsbøkerne viser at det ved sin død har været medlem av forbundet uavbrudt i 3 aar og opfyldt sine forpligtelser, utbetales til medlemmets egtefælle, barn under 18 aar, eller forældre kr. 300.00. Har avdøde været medlem i 5 aar kr. 500.00. Har avdøde ingen paarørende, som her nævnt, utbetales et begravelsesbidrag stort kr. 75.00.

Hvis et medlem har staaet i forbundet uavbrudt i 20 aar og har opfyldt sine forpligtelser og har fyldt 60 aar, faar medlemmet sig utbetalt kr. 400.00. De andre kr. 100.00 blir staaende til efter medlemmets død.

*

Follum og Hofsfos arbeiderforeninger

foreslaar:

Naar et medlem har staaet i forbundet i 5 aar utbetales hans efterlatte 500 kroner og senere stigende med 100 kroner pr. aar indtil 1000 kroner.

*

Aalens grubearbeiderforening

foreslaar:

Sidste sætning i § 18 d hvor det heter: „Dette bidrag blir at fratrukke“ o. s. v., strykes.

*

Hjula kvindelige arbeiderforening

foreslaar:

Ordet „hustru“ i § 18 d ombyttes med ordet: egtefæller.

Motiver:

Vi mener at en gift kvinde, som er tilsluttet forbundet, bør ha den samme ret til begravelsesbidrag, naar hendes egtefælle dør som en mand.

*

Ringerikes grubearbeiderforening

foreslaar:

- b. Til dette formaals opnaelse avsættes av hvert inden forbundet avsat kontrolmerke 10 øre til forsikringskassen.
- c. Dør et medlem og medlemsbøkerne viser at det ved sin død har været medlem av forbundet i 4 aar og opfyldt alle sine forpligtelser, utbetales til medlemmets egtefælle 200 kroner. Har avdøde været medlem i 7 aar 300 kroner, 10 aar 500 kroner, 15 aar 700 kroner, i 25 aar 1000 kroner. Har han været medlem uavbrudt i 25 aar, og har fyldt 60 aar utbetales han 1000 kroner i levende live.

Har avdøde ingen paarørende som her nævnt, utbetales et begravelsesbidrag, stort 150 kroner.

*

Støperiarbeidernes forening, Bergen,

foreslaar:

Det i punkt c fastsatte forsikringsbidrag forhøies til 400 og 600 kroner efter henholdsvis 3 og 5 aars medlemsskap. Forøvrig uforandret.

§ 19.

Paragraffens nuværende ordlyd:

Fagbladet.

§ 19.

- a. For saa mange medlemmer avdelingerne har betalt kontingent erholder de eksemplarer av fagbladet „Arbeidsmanden“.
- b. Saafremt midlerne tillater det utkommer det, indtil landsmøtet anderledes bestemmer, 1 gang maanedlig.

- c. Bladet skal — foruten at være hovedledelsens talerør — ogsaa behandle forbundets organisationsforhold og søke at bringe meddelelser om det vigtigste som rører sig inden landets arbejderbevægelse.
- d. Formanden, som er bladets redaktør, staar til ansvar for sin redaktionsvirksomhet overfor landsmøtet.

*

Ringerikes grubearbejderforening

foreslaar at fagbladet sløifes til indtægt for forsikringskassen.

*

Aalens grubearbejderforening

foreslaar at fagbladet sløifes og de derved indsparte midler anvendes til administration.

§ 20.

Paragraffens nuværende ordlyd:

Stedlige styrer.

§ 20.

- a. I byer, hvor der er 2 eller flere afdelinger av forbundet, vælges en repræsentant for hver afdeling. Disse repræsentanter skal sammen med afdelingsformændene danne et stedlig styre. I landdistrikterne, hvor der er flere afdelinger, i en bygd eller distrikt, hvis medlemmer har samme arbeidsherre, sker det samme forsaavidt vedkommende afdelinger finder det paakrævet.
- b. Det stedlige styre har at behandle alle saker vedrørende afdelingerne i fællesskap samt vareta forbundets interesser paa stedet.
- c. Repræsentanterne vælges ved generalforsamlingerne i januar og fungerer 1 aar.
- d. De stedlige styrers forretningsorden og virksomhet bestemmes nærmere av landsmøtet. (Se tillægsloven.)

*

Trondhjems stedlige styre samt Notoddens arbeidsmandsforening

foreslaar at denne paragraf utgaar

*

Klosterfossens arbeidsmandsforening

foreslaar:

Paa steder, hvor der er eller opprettes lokal samorganisation, kan stedlige styre indgaa i disse, naar forslag fra avd. med motiveringer indsendes til forretningsutvalget og godkjendes av dette.

§ 22.

Paragraffens nuværende ordlyd:

- a. Medlems- og regnskapsprotokoller pligter avdelingerne at anskaffe fra hovedkontoret, likeledes medlemsbøker og de for disse fornødne merker og stempler.
- b. Forretningsutvalget fastsætter disse tings form.

*

Trondhjems stedlige styre

foreslaar:

1. Medlems- og regnskapsprotokoller pligter avdelingerne og distriktsorganisationerne at anskaffe fra hovedkontoret, likeledes medlemsbøker og de for disse fornødne merker og stempler.
2. Forretningsutvalget fastsætter disse tings form.

§ 23.

Paragraffens nuværende ordlyd:

- a. De av forbundet fast ansatte agitatorer fører titel av sekretærer. Hvis deres virksomhetsomraade ikke er bestemt av landsmøtet, fastsættes det av hovedstyret.
- b. Deres virksomhet indenfor det dem anviste distrikt kontrolleres av forretningsutvalget, efter hvis forskrifter de derfor i store træk maa rette sig.
- c. Paa fjernere liggende steder kan forretningsutvalget bemyndige sekretær til paa forbundets vegne at forhandle med avdelingen og arbeidsgiveren i eventuelle konfliktstilfælde.

*

Trondhjems stedlige styre

foreslaar paragraffen sløifet.

§ 24.

Paragraffens nuværende ordlyd:

Avdelingernes love.

§ 24.

- a. Avdelingernes opgave inden forbundet er indenfor den kreds, hvor de er dannet, at søke fremmet medlemmernes interesser i overensstemmelse med forbundets formaal.

- b. Som medlem optages enhver arbeidsmand og kvinde, der anerkjender forbundets formaal. Hvor retten til optagelse maatte kunne bestrides, henvises spørsmålet om vedkommendes optagelse til en generalforsamlings avgjørelse.

*

Gikens grubearbeiderforening

foreslaar som nyt punkt c:

Ethvert medlem, der av sin forening blir valgt til at utføre tillidshverv, der kan tjene til fremme av medlemmernes faglige og sociale interesser, er forpligtet til efter evne at utføre disse, dog uten noget økonomisk tap.

§ 26.

Paragraffens nuværende ordlyd:

§ 26.

- a. Den ukentlige kontingent fastsættes av avdelingerne selv. Dog maa den ikke være under 40 øre pr. medlem for heltbetalende og 28 øre for halvtbetalende foreninger.
- b. Restanser over 2 maaneder medfører øieblikkelig strykning og rapportering til hovedkontoret, der saa avgjør om offentliggjørelse av restanselisten skal finde sted i fagbladet (se de undtagelsestilfælder som forbundslovens § 5 gjør). Medlemmer der er saaledes rapportert, kan kun gjenoptages i forbundet som nye medlemmer paa ny bok og nyt nummer og maa da betale mindst kr. 2.00 i indskrivningspenger.

*

Avdl. 60 Lysaker og Veivæsenets arbeiderforening, Kristiania,

foreslaar følgende forandring i punkt b:

Restanser over 4 uker medfører øieblikkelig strykning og rapportering til hovedkontoret, der saa avgjør om offentliggjørelse av restanselisten skal finde sted i fagbladet (se de undtagelsestilfælder som forbundslovens § 5 gjør). Medlemmer der er saaledes rapportert, kan kun gjenoptages i forbundet som nye medlemmer paa ny bok og nyt nummer og maa da betale mindst kr. 2.00 i indskrivningspenger.

Motiver:

Som begrundelse skal anføres følgende: Naar foreningen foreslaar den forandring, er det i kraft av den erfaring, at en lang restanse virker slappende i medlemmernes opfatning av sit medlemsskap, særlig gjør det sig gjældende, naar der indtræffer ekstrakontingent.

*

Stenarbeidernes forening, Bergen,

foreslaar:

Punkt b: Restanser over 1 maaned medfører — o. s. v som før.

Motiver:

Den lange restansetid av 2 maaneder er en behagelig bestemmelse for de sløve inden avdelingerne, og den høie kontingent som flere avdelinger har, falder det efter 2 maaneders forløp besværlig at betale og hjelper dem saaledes over paa restanselisten. Dertil kommer, at der er mange som reiser med en restanse av 2 maaneder, efter at avdelingen har betalt baade husleie og partikontingent for dem. Er der virkelig trang tilstede for en utsættelse, maa det være en konduitesak inden avdelingen at indvilge dette.

§ 27.

Paragraffens nuværende ordlyd:

§ 27.

- a. Intet medlem har ret til at opta arbeide under en streik eller lockout, føren forretningsutvalget eller paa dettes vegne avdelingsstyret eller det stedlige styre har erklæret konflikten hævet, heller ikke ta arbeide paa boykottede arbeidspladser. De betragtes da som streikbrytere og er underkastet bestemmelse i forbundslovens § 10.
- b. Ved avslutningen av en streik maa ingen organisert arbeider søke beskæftigelse paa det av streiken berørte sted før samtlige i streiken paa stedet delagtige medlemmer er kommet i ordnede forhold.
- c. Ethvert medlem som handler uhæderlig, ukollegialt eller i strid med nærværende love, kan ekskluderes ved et medlemsmøte med to tredjedels majoritet efter varsel.
- d. Ekskluderte medlemmer samt streikbrytere kan ikke optas i nogen avdeling uten paa nærmere i hvert tilfælde fastsatte vilkaar, der maa godkjendes av forretningsutvalget.

*

Trondhjems stedlige styre

foreslaar:

1. Intet medlem har ret til at opta arbeidet under en streik eller lockout, førend avdelingsbestyrelsen eller distriksstyret har erklæret konflikten hævet. Heller ikke ta arbeide paa boykottede arbeidspladse. De betragtes da som streikebrytere og er underkastet bestemmelse i forbundslovens § 10.
2. Ethvert medlem, der handler uhæderlig, ukollegialt eller i strid med nærværende love, kan ekskluderes ved et medlemsmøte med $\frac{2}{3}$ majoritet, efter varsel.

§ 31.

Paragraffens nuværende ordlyd:

§ 31.

- a. Blir avdelingsmedlemmer i et arbeidslag, en arbeidsbranche eller paa et arbeidssted enig om at reise et krav i en eller anden retning, har de straks at indgi beretning til styret om saken. Styret har derefter at sørge for at saken forelægges en generalforsamling til avgjørelse under fornødent hensyn til § 8.
- b. Finder medlemmerne at det er nødvendig at nedlægge arbeidet, har de likeledes at indgi meddelelse derom til styret med de nødvendige opplysninger. Styret har derefter at sørge for, at saken hurtigst blir forelagt en generalforsamling til avgjørelse under fornødent hensyn til § 8 litra d.

*

Trondhjems stedlige styre

foreslaar:

Blir arbeiderne paa et arbeidssted, arbeidsbranche eller arbeidslag enig om, og finder det nødvendig at nedlægge arbeidet, har disse samlet eller ved en komité derom til bestyrelsen at indgi en beretning med alle fornødne opplysninger vedrørende saken og forsynet med samtlige deltageres underskrifter. Streik kan ikke godkjendes, naar ikke minst $\frac{3}{4}$ av samtlige angjældende arbeidere har underskrevet. Kan bestyrelsen ikke bli enig med arbeiderne om en streiks beretning, eller mener, tiden ikke er heldig valgt, indkaldes med 2 dages varsel en ekstraordinær generalforsamling, hvor saken forelægges og avgjøres, dog under fornødent hensyn til § 8.

§ 32.

Paragraffens nuværende ordlyd:

§ 32.

- a. Opløses avdelingen av en eller anden grund — eller gaar over til en anden organisation — skal dens kassebeholdning og øvrige eiendele tilfalde forbundet, uanset om foreningen til den tid staar som avdeling eller ei. Til saadanne midlers erhvervelse kan forretningsutvalget — om det gjøres nødvendig — benytte øvrighetens bistand.
- b. Stiftes en ny avdeling av forbundet paa samme plads eller i samme faggruppe inden 5 aars forløp, kan denne erholde den oppløste forenings eiendele; pengemidler dog ikke længere end efter 1 aars forløp.

- c. Ingen avdeling kan uttræde av forbundet med mindre end 6 maaneders varsel. Beslutning om utmeldelse kan kun ske paa en ordinær generalforsamling og maa for at være gyldig vedtages med to tredjedels majoritet.
- d. Blir medlemmerne samlet flyttet til et nytt arbeidssted, har de ret til med forretningsutvalgets samtykke at flytte avdelingen og dens eiendele med sig.

*

Aalens grubearbeiderforening

foreslaar at ordene i punkt a: „eller gaar over til en anden organisation“ utgaar.

*

Skotfos arbeidsmandsforening

foreslaar som tillæg til punkt c:

„Dog kan enkelte avdelinger under rent ekstraordinære omstændigheter, paa avdelingens eget forlangende og motivering, med forretningsutvalgets tilladelse faa uttræde paa en av forretningsutvalget nærmere bestemt tid, naar disse finder at det av taktiske grunde i et givent øieblik kunde anvendes med fordel, dog uten tap av rettigheter for avdelingen.“

Dagsordenens punkt III B.

Forslag til forandringer av sykekassens love.

§ 3.

Paragraffens nuværende ordlyd:

Indskrivningspenger og kontingent.

§ 3.

Ved optagelse som medlem erlægges:

Kl. 1:	Kr. 1.00	i indskrivningspenger og en ukentlig kontingent av 25 øre.	
- 2:	- 1.00	— " —	20 -
- 3:	- 0.50	— " —	10 -

Kontingenten kvitteres i medlemsboken med kassens egne kontrolmerker. Fristempling for kontingent bevilges ikke. Strækker ikke kontingenten til, kan forretningsutvalget utligne ekstrakontingent.

*

Sykekassens bestyrer, Osvald Martinsen,

foreslaar:

Kl. 1:	Kr. 1.00	i indskrivningspenger og en ukentlig kontingent av 30 øre.	
- 2:	- 1.00	— " —	25 -
- 3:	- 0.50	— " —	20 -

Forøvrig som i loven av 1911.

§ 7.

Paragraffens nuværende ordlyd:

Understøttelsens størrelse og varighet.

§ 7.

- a. For de første 3 sykedage ydes ingen understøttelse; medfører sygdommen længre arbeidsudygtighet utbetales bidrag fra 4de

sykedag indtil 13 uker i et aar (understøttelsesaar). Tiden regnes fra første sykedag for hvilken bidrag er utbetalt.

Understøttelse beregnes for alle ukedage undtagen søndag og utgjør:

Kl. 1:	Kr. 2.00	pr. dag (kr. 12.00 pr. uke).	
- 2:	- 1.50	— (- 9.00 —)	
- 3:	- 0.70	— (- 4.20 —)	

Forsaavidt bidraget i kl. 3 sammen med forsikringens ydelser og anden inntægt skulde overstige 90 pct. av forsikringspliktig medlems inntægt, utbetales kassen kun differansen indtil 90 pct.

Den, der har erholdt fuldt bidrag i 13 uker, enten i et eller flere avbrudte syketilfælder indenfor et aar, kan ikke erholde yderligere understøttelse før der er blit er nyt understøttelsesaar, og maa medlemmet ha været arbeidsdygtig (arbeidet) mindst 4 uker siden sidste understøttelse.

- b. Ved medlems død utbetales kr. 50.00 i begravellesbidrag. Dette bidrag gjælder kun medlemmer av kl. 1 eller 2.

*

Sykekassens bestyrer

foreslaar:

§ 7.

Kl. 3: Kr. 0.80 pr. dag (kr. 4.80 pr. uke).

Punkt b: Ved ikke forsikringsberettiget medlems død utbetales kr. 50.00 i begravellesbidrag for alle 3 klasser.

Dagsordenens punkt IV.

Forslag

fra Kristiania sten-, jord- og cementarbeiderforening om opprettelse av obligatorisk arbeidsledighetskasse inden Norsk arbeidsmandsforbund.

Motiver:

Forslag om opprettelse av obligatorisk arbeidsledighetskasse har gjentagende været oppe paa forbundets landsmøter.

Naar opgaven ikke tidligere er løst, saa skyldes det neppe at tanken ikke har hat sympati, eller at man har fundet dette middel i vor økonomiske kamp upaakrævet; men naar det paa de sidste landsmøter har været gjenstand for utsættelser, saa skyldes det vel mere, at man har manglet det nødvendige materiel paa en paalidelig statistikk over ledigheten og ledighetsrisikoen inden de forskjellige brancher inden forbundet.

De som muligens har stillet sig mest skeptiske overfor gjennomførelsen av en reform som denne, er da ogsaa ganske naturlig de brancher, der har tænkt sig en mindre ledighetsrisiko end andre.

Industriens opsving og regulering ved hjelp av de stadig tiltagende tekniske hjelpemidler har dog i de senere aar slaat fast, at arbeidsløshet er et permanent onde, der optræder inden alle industrier, og optræder mere og mere ondartet fra tid til anden alt eftersom det behøver storkapitalen at regulere konjunkturerne og arbeidsmarkedet efter et kapitalistisk behov.

Et av de fag, der kanskje er mest avhengig av de økonomiske svingninger, turde kanskje være den gren av bygningsindustrien som omfatter grund- og cementarbeide samt anlægsarbeide. Men dette er væsentlig fordi det rekrutteres av al overflødig arbeidskraft fra andre industrier. Men dette beviser jo bare, at der inden enhver industri er behov for forsikring mot ledighet.

Følgelig da maa man gjøre forsikringen til en stor fælles institution for alle sammensluttede industrier, der væsentlig set overhodet maa dele samme skjæbne.

Undertegnede forening, der stiller nærværende forslag, har praktisert arbeidsledighetskassen siden 1910. Det turde forsaavidt ha

interesse at vite, hvordan den har virket. De første indbetalinger begyndte 1. april 1910, og allerede 1. oktober samme aar kunne efter kassens love de første utbetalinger finde sted. Denne frist av 26 uker viste sig dog for første virkears vedkommende at være for kort, idet der av den grund i vinterperioden 1911 maatte skrives til ekstraordinære foranstaltninger for at faa kassen til at bære sig.

Kassen overvandt dog denne sin barnesygd, og hvordan den siden har virket, forstaar man, naar man hører, at kassen paa den korte indbetalingstid fra 1. april 1910 til 31. december samme aar hadde en inntægt paa kr. 1317.00. Fra 1. oktober 1910 til 31. december samme aar en samlet utgift paa kr. 529.50 og saaledes en kassebeholdning paa kr. 787.50, der paa grund av den tiltagende ledighet ut paa vinteren svandt helt ind.

I 1911 hadde kassen en samlet utgift paa kr. 1800.00 og balanserte pr. 1. januar 1912 med en kassebeholdning paa kr. 3024.82.

I 1912 har den samlede utgift beløpet sig til kr. 2728.49 og kassebeholdningen pr. 1. januar 1913 er kr. 6699.83.

Den samlede understøttelse, der saaledes er kommet medlemmerne til gode utgjør paa den tid kassen har virket (fra 1. oktober 1910) ca. kr. 4700.00.

Naar saadanne resultater kan naaes efter vel et par aars virksomhet maa man ta med i beregningen, at medlemstallet er steget betraktelig i dette tidsrum og dermed inntægterne. Utgifterne for 1912 er steget i forhold hertil.

Kassen begyndte sin virksomhet under daarlige konjunkturer, der heller ikke siden er steget over der normale nivaa.

Som man ser har opprettelsen av en obligatorisk arbeidsledighetskasse for vor forenings vedkommende ikke været noget vovelig eksperiment.

Den har derimot styrket sambaandet mellem foreningens medlemmer, øket tilslutningen og skaffet den respekt.

Vi skulde tro, at det samme blev tilfældet inden forbundet, om der opprettedes en obligatorisk arbeidsledighetskasse for medlemmerne.

Det statistikmateriale, der foreligger i indberetningerne til forbundet fra avdelingerne er ikke tilstrækkelig til en ret bedømmelse av ledigheten inden forbundet, og vi kan derfor ikke benytte dette som noget grundlag for kassens økonomiske virksomhet eller i henhold hertil anstille paalidelige beregninger.

Vi har derfor bedømt det efter våre egne erfaringer og ifølge disse fundet, at forbundets medlemmer med en ganske ringe kontingent (i vor forening 20 øre) skal være istand til at ride de værste ulemper ved ledighetssæsonerne av.

I nærværende utkast til love, der i sine hovedtræk er bygget over forslaget til love, som var forelagt forbundets landsmøte 1911, har vi sat kontingenten til 25 øre væsentlig fordi vi har tænkt at forhøie bidraget endel og i overensstemmelse med § 4 i forslaget til love.

Regner vi, at forbundet har 20 000 medlemmer, utgjør denne kontingent en inntægt av kr. 260 000.00 pr. aar. Ifølge forbundets

statistik utgjør ledigheten 181 000 dage; da den som nævnt ikke er paalidelig, ansætter vi ledighetsdagene til 200 000. Dette utgjør noget over 33 000 ledighetsuker. Regner vi 33 000 uker og et gjennemsnittlig bidrag av kr. 11.00 pr. uke utgjør utgifterne kr. 330 000.00.

Indtægterne:

Refusion fra staten	kr. 110 000.00
Kontingent	- 260 000.00
Tilsammen	kr. 370 000.00

Forsaavidt disse rent anslagsvise beregninger holder stik, skulde kassen saaledes komme til at balansere med en kassebeholdning paa kr. 40 000.00, fra hvilken der dog blir at trekke administrationsutgifter og 1/3 av hvert bidrag som ydes til medlemmer for hvilke kassen ikke kan gjøre krav paa refusion.

Idet vi oversender forslaget til avgjørelse av forbundets landsmøte 19. mai 1913 tegner vi

med solidarisk hilsen

pr. *Kristiania sten-, jord- og cementarbeideres forening*

Jens Lie.

Forslag til love

for

Norsk arbeidsmandsforbunds arbeidsledighetskasse.

§ 1.

- Kassens formaal er at yde medlemmerne understøttelse under arbeidsledighet samt reise- og flyttehjelp.
- Som understøttelsesberettigede arbeidsledige regnes kun: arbeidsdygtige medlemmer, der er opsagt eller uforskyldt blit ledige.
- Arbeidsledighet grundet streik, lockout, sykdom eller arbeidsinvaliditet understøttes ikke av denne kasse ei heller nogen, der er medlem av en anden arbeidsledighetskasse.
- Midlertidig ledig som følge av permittering under jule-, paaske- eller sommerferier o. l. er ikke berettiget til understøttelse.
- Arbeidere, hvis beskjaftigelse er av den art, at den medfører nogen dages skoft mellem hver job, eller som i kortere eller længere tid er sysselsat med eget eller andres jordbruk, fiskeri eller anden lønnende beskjaftigelse er ikke berettiget til understøttelse.

§ 2.

- Midlerne tilveiebringes ved:
  - at der av hvert helt betalende medlems ukekontingent avsettes ordinært 25 øre;

- tilskud av stat og kommune, forsaavidt landsmøtet beslutter at anvende lov av 12. juni 1906.
  - Utligning av ekstrakontingent efter forretningsutvalgets bestemmelse.
- Skulde kassen ikke balansere naar ovennævnte foranstaltninger er foretat, kan forretningsutvalget nedsætte den lovbestedte understøttelse.

Berettiget til understøttelse.

§ 3.

Berettiget til understøttelse er kun de:

- der er heltbetalende medlemmer av forbundet og har betalt kontingent for mindst 26 uker siden sidste indmeldelse.
Fristempler eller paastaaede tapte merker regnes ikke for betalt kontingent. Heller ikke medregnes merker indklebet paa forskud eller overklebet tidligere erholdt fristempling;
- der ikke rester kontingent for mere end 4 uker, og iøvrig foreviser den av forbundet utstedte medlemsbok iorden;
- der ved medlemsbok kan bevise, at de i den tid punkt a bestemmer har staat som medlem av anden organisation, med hvem forbundet har indgaat gjensidighetsforpligtelse angaaende arbeidsledighetsunderstøttelse.

Understøttelsens størrelse og begrænsning.

§ 4.

- Understøttelse, reise- og flyttehjelp iberegnet, kan utbetales, enten i en eller flere avbrudte terminer, for indtil 60 virkelige eller — forsaavidt reise- og flyttehjelp angaar — beregnede understøttelsesdage i kalenderaaret.
Der kan dog ikke utbetales i fortløpende understøttelse for mer end 60 dage, selv om tiden dreier ind i nyt kalenderaar.
Naar fuldt bidrag er utbetalt, maa der mindst hengaa, været arbeidet og betalt kontingent for 12 uker, regnet fra sidste utbetaling, før retten til understøttelse igjen indtræder.
Medlemmer som to aar itræk har erholdt understøttelse for tilsammen mindst 100 dage, er først berettiget paany efterat de, regnet fra sidste understøttelse, har hat arbeide og betalt kontingent for mindst 26 uker.
- Ungkarer kr. 10.00 pr. uke, kr. 11.00 for gifte; forøvrig stigende med kr. 0.50 for hvert barn.
- Reiseunderstøttelse utbetales efter en av forretningsutvalget utarbeidet reisetabel. Tabellen opsættes efter hvad reise med 3. klasse jernbane og 2. plads dampskib koster mellem de forskjellige steder. Hvor der ikke er kommunikationsmidler, beregnes 4 øre pr. km. Beløpet omregnes til understøttelsesdage efter den tid reisen tar, og betaales som stedlig understøttelse efter satserne i punkt b.

- d. Understøttelsesberettigede arbeidsledige familieforsørgere som har været medlemmer av arbeidsledighetskassen mindst 3 aar, og som har erholdt arbeide paa et sted der ligger mindst 20 km. fra hjemstedet, kan erholde endel av understøttelsen som flyttehjælp for sin familie, dog ikke over et beløp der svarer til *25 dages* stedlig understøttelse.

Andragende om flyttehjælp — med anbefaling fra det lokale styre og ledsaget av alle nødvendige opplysninger om flytningens kostende etc. — indsendes til og avgjøres av forretningsutvalget.

Utvalget bestemmer beløpets størrelse, der ikke maa overstige flytningens virkelige kostende. I omkostningerne medregnes kun jernbane- eller dampskipsbilletter til medlemmets familie. Medlemmet selv erholder vanlig reiseunderstøttelse. Beløpet utbetales paa forskud av tillidsmanden paa det frareiste sted, og indføres i medlemsboken omregnet i nærmeste antal dage.

Melding av ledighet m. v.

§ 5.

- Retten til understøttelse indtræder fra og med 7. virkedag efter at arbeidsløsheten er indtraadt og personlig anmeldt til tillidsmanden paa stedet, som utbetaler understøttelse; desuten skal den arbeidsledige melde sig personlig til stedets offentlige arbeidskontor før understøttelse utbetales.
- Hvis et medlem blir arbeidsløs mer end en gang i løpet av en maaned, regnes understøttelsen fra første dag den atter anmeldes.
- De arbeidsløse pligter at melde sig for tillidsmanden som utbetaler understøttelse til de tider, som styret paa stedet fastsetter.
- For direkte medlemmer bestemmer forretningsutvalget det nødvendige med hensyn til utbetaling og kontrol.

Tid og sted for utbetaling m. v.

§ 6.

- Tid og sted for utbetaling av understøttelse fastsettes av styret paa stedet.

De paa stedet bosittende maa avhente sin understøttelse for en uke ad gangen. Gaar der over en uke tapes retten til understøttelse for de overskytende dage.

Tilreisende kan hæve sin understøttelse hver virkedag.

- De arbeidsledige maa selv personlig avhente sin understøttelse og kvittere derfor, likesom tillidsmanden straks har at indføre enhver understøttelse i medlemsboken.
- Ved utbetaling av første ukes understøttelse fratrækkes mulig kontingentrestanse.
- Al understøttelse utbetales i efterskud, med undtagelse av de i § 4 punkt d og § 7 punkt b nævnte tilfælder.

Reiseunderstøttelse.

§ 7.

- Reiseunderstøttelse til de som reiser for at søke arbeide erholdes utbetalt i efterskud paa det tilreiste sted efter reisetabellen. Reiser i andre øiemed end at søke arbeide understøttes ikke; heller ikke understøttes reiser mellem de samme steder flere gange i løpet av en maaned.
- Forskuds reiseunderstøttelse kan utbetales til medlemmer, som reiser for at tiltræde sikret arbeide.

Begrænsning av stedlig understøttelse.

§ 8.

- Medlemmer, der ikke er familieforsørgere, kan kun erholde fortløpende stedlig understøttelse paa det sted de blev ledige, saaledes: I Kristiania 36 dage, i Bergen, Drammen, Stavanger og Trondhjem 24 dage, de øvrige steder 18 dage. Retten til understøttelse indtræder paany den dag avreise finder sted. Er arbeidsforholdene under større arbeidsløshetsperioder saadanne, at der ikke er utsigt til at erholde arbeide ved at reise, kan forretningsutvalget dispensere fra denne bestemmelse for et i hvert tilfælde bestemt tidsrum.
- Medlemmer, der reiser og kommer tilbake til samme sted inden en maaned fra reisedagen, regnes ikke som tilreisende og kan ikke derved erholde understøttelse for flere dage end de ellers vilde være berettiget til paa stedet i henhold til punkt a.
- Tilreisende har kun ret til at erholde for oppholds-dage (stedlig understøttelse) i Kristiania 12 dage, i Bergen Drammen, Stavanger og Trondhjem 6 dage og de øvrige steder 4 dage, heri medregnet ankomst- og avreisedagen.

Ophold utover denne tid understøttes ikke; men retten indtræder paany, naar avreise finder sted.

- Ingen understøttelse utbetales til medlemmer, hvis bok ikke er utskrevet fra avdelingen paa det sted vedkommende frareiser.

Reisendes meldepligt.

§ 9.

Reisende medlemmer er pliktig til paa det sted de kommer og hvor avdeling findes, inden 24 timer at melde sig for den tillidsmand som utbetaler understøttelse.

Ingen maa anta arbeide før efter konferanse med tillidsmanden og har de at rette sig efter hans instruks. Undlates dette tapes retten til understøttelse i 4 uker, hvilket indføres i medlemsboken.

Midlertidig arbeide og pligt til at ta arbeide.

§ 10.

- Arbeidsledige medlemmer, der erholder midlertidig arbeide, er ikke berettiget til understøttelse for den tid de har arbeide. Hæ-

ves understøttelse for de dage de har arbeide, medfører det tap av rettigheter i indtil $\frac{1}{2}$ aar, hvilket indføres i medlemsboken. I gjentakelses- eller mere graverende tilfælder kan det medføre eksklusion.

- b. Ethvert medlem pligter at ta det arbeide som tilbydes og som kassens styre finder passende. Undlates dette tapes retten til understøttelse saa længe paagjældende ledighet varer.
- c. Det er ethvert medlems pligt at være behjælpelig med at kontrollere de ledige og anmelde misbruk, likesom ethvert medlem pligter at gi tillidsmændene underretning om, hvor de antar arbeide kan erholdes.

Kontrollerklæringer.

§ 11.

I Kristiania og paa steder, hvor understøttelse utbetales av stedlige styres tillidsmand, kan denne forlange at den arbeidsledige medbringer erklæring fra avdelingsformanden eller anden tillidsmand paa arbeidsstedet. Erklæringen skal indeholde naar og av hvilken grund vedkommende sluttet.

Tap av Medlemsbok.

§ 12.

Mister et medlem sin medlemsbok, kan ingen understøttelse erholdes i den tid som medgaar til det blir bragt paa det rene, hvor megen understøttelse der er utbetalt og hvor mange merker den tapte bok indeholdt og ny bok utstedt.

Naar saa er skedd, betales understøttelse fra den tid sidste utbetaling fandt sted.

Uberettiget utbetaling.

§ 13.

Utbetaler en tillidsmand understøttelse til uberettigede eller paa ugyldige medlemsbøker eller mer end loven tilsiger, pligter han at erstatte kassen det for meget utbetalte. Dog pligter den, der har erholdt for meget utbetalt, at tilbakelevere dette inden en maaned.

Negter vedkommende at tilbakebetale det formeget erholdte eller tilvender sig under falske foregivender uberettiget understøttelse, kan vedkommende ekskluderes med $\frac{2}{3}$ majoritet efter varsel.

Indsendelse av regnskap.

§ 14.

De avdelings- og stedlige styres kasserere, som utbetaler understøttelse, fører kassens regnskap, journaler og arbeidsledighetsstatistik m. v. efter forretningsutvalgets instruks.

Regnskap indsendes hver maaned sammen med den øvrige kontingent inden den 20. i næst paafølgende maaned. Understøttelses-

bilage indsendes straks maaneden er slut. Forretningsføreren kan negte at motta og godskrive bilag som ikke indsendes i ret tid.

Forsaavidt lov om statstilskud anvendes, utarbeider kassereren ved hver maanedes slut de i loven paabudte understøttelseskemaer til kommunestyret.

Kassens ledelse.

§ 15.

- a. Kassens hovedledelse paahviler forbundets hovedstyre og forretningsutvalg der overfor kassen har samme myndighet som i forbundets øvrige anliggender.
- b. Til at forestaa den daglige ledelse, føre kassens hovedregnskap, besørge dens korrespondanse og forestaa utbetaling i Kristiania, vælges en forretningsfører.

Forretningsføreren vælges av landsmøtet med absolut majoritet. Landsmøtet bestemmer hans løn og kautionsforpligtelse.

Kassens hovedregnskap.

§ 16.

Der føres særskilt regnskap for arbeidsledighetskassen og dens midler holdes regnskapsmessig adskilt fra forbundets øvrige midler. Penge, der ikke er nødvendige til det daglige behov, indsættes i en av forretningsutvalget bestemt bank paa egen konto.

Utdrag av kassens regnskap offentliggjøres i fagbladet mindst en gang i kvartalet. Aarsregnskap omsendes sammen med forbundets øvrige regnskaper.

Administrationsutgifter.

§ 17.

- a. Til de stedlige styrers og de større avdelingers kasserere, som utbetaler understøttelse, kan forretningsutvalget bestemme, at arbeidsledighetskassen skal yde et tilskud til kasserernes løn.

Tilskuddets størrelse bestemmes i hvert enkelt tilfælde av forretningsutvalget.

- b. Forretningsføreren løn og mulig kontorhjælp, inventar, materiel og lignende utredes av arbeidsledighetskassens midler.

Likeledes kan forretningsutvalget bestemme, at en viss procent av arbeidsledighetskassens inntægter overføres til forbundets kasse til dækkelse av de øvrige administrationsutgifter saasom husleie, lys, rengjøring etc.

Utbetalingssteder.

§ 18.

- a. I Kristiania utbetales understøttelsen fra forbundets hovedkontor. Paa øvrige steder, hvor stedlige styrer findes, foretages utbetalingen av disses kasserere, og forøvrig av avdelingskassererne.

- b. Forretningsutvalget kan forøvrig anordne utbetalingsstederne som det finder mest hensigtsmæssig
Navn og adresse paa de utbetalende tillidsmænd og tiden for utbetaling offentliggjøres i fagbladet.

Undtagelsesbestemmelser.

§ 19.

- a. De i forbundet staaende avdelinger, der omfatter landarbeidere, skogs- og fløtningsarbeidere, er fritat for at tilhøre arbeidsledighetskassen. Ønsker nogen av disse avdelinger at bli medlem av arbeidsledighetskassen, kan dette ske, naar majoriteten av avdelingens medlemmer stemmer derfor.
- b. Er saadan beslutning vedtat i en avdeling optages denne i kassen med samtlige medlemmer og blir arbeidsledighetskassen deretter obligatorisk for denne forenings medlemmer i likhet med forbundets øvrige avdelinger.

Medlemsskap kun i arbeidsledighetskassen.

§ 20.

Saalænge kassen mottar stats- og kommunebidrag i henhold til lov av 12. juni 1906 har personer, der efter forbundsloven §§ 2 og 24 ellers vilde være berettiget til at indtræde i forbundet, i henhold til lovens § 6 adgang til at indtræde i arbeidsledighetskassen og erholde understøttelse paa samme vilkaar som forbundets øvrige medlemmer. De som indtræder kun i arbeidsledighetskassen, har ikke ret til at være med i avgjørelser angaaende loven eller delta i kassens ledelse. Den ordinære kontingent for saadanne forsikrede fastsættes til ukekontingenten plus 20 pct. Ukekontingenten kan omregnes til maanedskontingent og maa indbetales en gang maanedlig til den utbetalende tillidsmand, paa tid og sted som av styret bestemt. Til disse forsikrede utstedes særskilt medlemsbok.

Revision.

§ 21.

De av landsmøtet i henhold til forbundslovens § 17 valgte revisorer skal hver maaned gjennomgaa arbeidsledighetskassens beholdning og regnskaper og paategne om disse er i orden.

§ 22.

- a. Nærværende lov er vedtat paa Norsk arbeidsmandsforbunds landsmøte i Bergen den 1913 og træder ikraft 1. januar 1914.
Denne lov kan kun opphæves eller forandres paa et landsmøte.
- b. Opstaar der meningsforskjel om lovens forstaaelse avgjøres det av hovedstyret med adgang til at appellere saken til førstkomende landsmøte.

Dagsordenens punkt V.

Forslag til dagsordenens punkt V.

Da fagorganisationen danner livsnerven i arbeiderbevægelsen, hvis viktigste oppgave er at omskape samfunnsforholdene, bør den naturlige konsekvens være, at dette formaal faar en fremtrædende plass i den faglige eller økonomiske virksomhet — at der altsaa ikke bare tilstræbes forbedring av arbeidernes kaar *indenfor* rammen av kapitaliststaten, men at man kjemper for at *sprænge* denne og indføre den socialistiske samfunnsordning.

Begge disse formaal forutsætter imidlertid en mere agressiv optræden fra arbeiderorganisationens side end hittil.

Særlig er dette blit paakrævet, efterat den organiserte kapitalistklasse har reist saa alvorlig motstand mot den faglige bevægelse.

Ut fra denne grundbetragtning, der altid tydelig skal angives i forbundslovens § 1 „Formaal“, beslutter landsmøtet:

- a. Det paalægges forbundets og dets underavdelingers ledelse at arbeide for:
1. at man, efterhvert som tid og leilighet gives og omstændighetene forøvrig tillater det, søker at faa de skriftlige og bindende overenskomster avløst av anerkjendte arbeidsvilkaar;
  2. at selvhjælpsinstitutionerne sløifes som led i fagorganisationens virksomhet.
- b. Som kampmidler anvendes:
1. streiker, sympatistreiker, boykot, obstruktion og sabotage, og skal forbundets ledelse til enhver tid sørge for, at der blir drevet et intenst opplysningsarbeide for at utvide medlemmernes kjendskap til disse kampmidler og deres anvendelse.
  2. Desuten skal forbundet støtte ethvert kooperativt foretagende, der igangsættes for det øiemed at tjene som led i klassekampen, og i den utstrækning som det er mulig, paa hensigtsmæssig maate gjøre bruk av disse under de faglige kampe.
- c. Med henblik paa de fremtidige organisationsformer skal forbundet i samraad med de øvrige inden Arbeidernes faglige landsorganisation værende organisationer arbeide for:
- at landsorganisationen gjøres til det centrale istedenfor forbundene, mens disse oppretholdes som praktiske administrations-

grupper opdelt efter de store industrier, og at der oprettes lokale samorganisationer, der som sin vigtigste opgave faar ledelsen av agitationen, overtagelse av repræsentationsretten til fagkongressene og gives indflydelse paa fastsættelsen av arbeidsvilkaarene.

- d. Endvidere paalægges det forbundets tillidsmænd og agitatorer:
1. at drive et planmæssig oplysningsarbeide for at gjøre fagbevægelsen til en bevisst socialistisk klassekamporganisation og herunder altid fremholde denne som en revolutionær bevægelse og
  2. at arbeide for at utvide medlemmernes forstaaelse av og kjendskap til den ekspropriative generalstreik, som tilslut — naar ikke andre midler strækker til — maa bli midlet til arbeiderklassens endelige og fuldstændige frigjørelse — til socialismens gjennemførelse.

pr. N. A. F. stedlige styre:

Elias Volan,
formand.

Elias Søvig,
sekretær.

*

Forslag til landsmøtets dagsorden punkt V.

I betragtning av at arbejdskjøperne ved avfattelse av overenskomster, og da særlig ved avsluttelse av konflikter, stadig blir mer og mer paagaende og sætter alt ind paa at beskytte streikbrytere og fjerne de mest fremtrædende blandt de organiserte, der under konflikter og efter arbeidets gjenoptagelse har søkt at bringe de utenforstaaende, og da særlig de der under saadanne forhold direkte har motarbeidet os, til forstaaelse av den Judas-gjerning de har utført; og da arbejdskjøperne hittil i de aller fleste tilfælde paa dette omraade har sat sin vilje igjennem, saa streikbryteren kan triumfere paa de organisertes bekostning, som vi har saa mange eksempler paa, der staar som et mørkt punkt i mangen avdelings historie og mangt et medlems triste erindring — det nedbryter troen paa den beskyttelse organisationen skulde yde hver enkelt, samt hindrer en utvungen agitation — finder landsmøtet at maatte henstille til det valgte styre særlig at ha sin opmerksomhet henvendt paa disse forhold, og at de med alle brukelige midler sætter alt ind paa at forhindre at arbejdskjøpernes ensidige avgjørelse i saadanne tilfælder skal bli den avgjørende.

Skotfos arbeidsmandsforening.

*

Forslag til dagsordenens punkt V.

De skriftlige overenskomster bibeholdes, men søkes disse oprettet paa kortere tid og med forskjellige utløpstider. Forsikringskassen beholdes og foreslaaes følgende tillæg til punkt c:

Har medlemmer uavbrutt været medlem i 20 aar og opfyldt alle sine forpligtelser, utbetales forsikringsbidraget naar vedkommende har fylldt 60 aar eller senere ved at ha staat som medlem i 20 aar.

For Vennesla arbeiderforening:

Aage Lindeklev,
f. t. formand.

*

Til dagsordenens punkt V.

Tariffernes varighet maa ikke overstige 3 aar og opsigelsestiden ikke være over 3 maaneder.

For avdl. nr. 213, Fredrikshald:

Johs. Lund,
formand.

*

Til dagsordenens punkt V.

Under alle tarifrevisjoner skal de av foreningerne valgte representanter være med til tariffen er færdigbehandlet.

Hofs bruks papir- og træmassearbeiderforening

og

Hen bruks arbeiderforening.

*

Landsmøtet paalægger forbundsstyret at arbeide hurtigere under forberedelse av lønsspørsmål, da det viser sig, at arbeidsgiverne indretter sig med arbeidets utførelse derefter, og kortest mulige forhandlinger, da det viser sig, at de som oftest hemmer vore interesser.

Skamfer jernbanearbeiderforening.

*

Forslag om opprettelse av streikefond.

Landsmøtet vedtar at utligne en aarlig ekstrakontingent av kr. 5.00 for helt- og kr. 2.50 for halvtbetalende medlemmer indtil 1916, hvilke midler avsættes til et storstreikfond.

Ringerikes grubearbeiderforening.

*

Det henstilles til landsmøtet at paalægge samtlige lønede funktionærer og agitatorer inden forbundet at være totalavholdende.

Bosmo arbeidsmandsforening.

Dagsordenens punkt VII.

Forslag om valg av repræsentanter til landsorganisationens kongres.

Forslag fra Hønefoss stedlige styre.

Styret finder det absolut nødvendig, at det valg som blev foretaget paa landsmøtet i 1911, annulleres og nyt valg blir foretaget.

*

Odda og Tyssedals stedlige styre

foreslaar at det stedfundne valg i 1911 annulleres og at nyt valg foretages paa kommende landsmøte.

*

Modum stedlige styre

foreslaar likeledes at nyt valg foretages paa landsmøtet iaar.

*

Notodden stedlige styre

foreslaar at de i 1911 foretagne valg paa repræsentanter annulleres og at nyt valg foretages. Samtidig foreslaaes, at der for fremtiden etableres en valgordning, hvorved avdelingerne selv fik anledning til at vælge repræsentanter til kongressen.

*

Sydvaranger stedlige styre

uttaler:

Styret anser det heldigst, at der paa kommende landsmøte foretages nyt valg av repræsentanter til landsorganisationens kongres.

*

Skotfos arbeidsmandsforening

foreslaar:

Repræsentanter til landsorganisationens kongres vælges for fremtiden direkte av foreningerne. Det paalægges forretningsutvalget at inddele repræsentationen saaledes, at hvert distrikt og branche faar en rimelig repræsentation.

*

Notoddens arbeidsmandsforening

foreslaar at repræsentanter til den faglige landsorganisations kongres vælges direkte av de stedlige organisationer og at forbundet i den anledning opdeler cirkler for hver repræsentant under hensyntagen til landsorganisationens love § 4.

Forretningsutvalgets forslag og bemerkninger til
de fra avdelingene fremkomne forslag.

Ad § 1.

Forretningsutvalget kan ikke indse nødvendigheten av at foreta nogen gjennomgripende forandring i paragraffens indhold og kan spesielt ikke gi sin tilslutning til den av Trondhjems stedlige styre foreslaede indledning. Denne, der nærmest er at betrakte som et deklamatorisk indlæg for den saakaldte „nye retning“, kan ikke skjønnes at staa i nogen egentlig forbindelse med de øvrige paragraffer, som nu er eller foreslaaes indført i forbundets love. Og at opstille et maal uten at anvise midlerne til at naa det vilde virke i høieste grad inkonsekvent.

Det som vort forbunds, saavel som de øvrige forbunds love indeholder, er regler for og paa hvilken maate, man bedst og mest effektivt skal kunne verge arbeiderne mot overgrep, brutalitet og utbytning fra kapitalmagtens side, ved at arbeiderne skaffes størst mulig medbestemmelsesret ved fastsættelsen av arbeidsvilkaarene.

Selvfølgelig er alle klassebeviste arbeidere, naar de kommer saa langt i utvikling, at de har sluttet sig til socialdemokratiets opfatning av samfundsspørsmålene, enig i, at maalet for arbeiderbevægelsen maa være at faa indført den socialistiske samfundsordning; men dette kan ikke betraktes som det nærmest liggende maal for et fagforbund, men maa søkes løst i fællesskap med de øvrige organiserte arbeidere gjennom Det norske arbeiderparti.

Den av Tronstad fagforening foreslaede tilføielse kan, om ønskes, gjøres til gjenstand for en beslutning paa landsmøtet, men bør ikke indtages som en del av forbundets formaal.

Ad § 2 b.

Forretningsutvalget er enig med stenarbeidernes forening i Bergen, at det bør hindres at der paa et og samme sted opprettes flere end én forening i samme branche. Imidlertid vil det være vanskelig for forretningsutvalget i alle tilfælder at motsætte sig dette, da forholdene ofte nødvendiggjør, at en branches arbeidere deler sig i specialforeninger.

Man skal i denne forbindelse kun paapeke forholdene inden tekstilbranchen i Kristiania, hvor der nu er en forening ved hver fabrik. Skulde alle disse arbeidere føres sammen, vilde der ikke være lokale i byen, hvor de kunde avholde møter, og desuten vilde en saadan sammenslutning antagelig vanskeliggjøre kontrollen og agitationen.

Det samme er ogsaa tilfælde paa andre steder.

Forretningsutvalget finder derfor ikke at kunne anbefale en saa striks bestemmelse som av stenarbeidernes forening foreslaaet, men vil anbefale følgende

forslag:

Ikke mer end én avdeling i samme branche paa samme sted kan optages i forbundet uten efter samraad med forretningsutvalget og den bestaaende forening inden samme branche paa stedet.

Ad § 3.

Av de fremkomne forslag er det særlig forslagene fra Trondhjems stedlige styre og Hofs bruks papir- og trømassearbeiderforening som bygger paa det nuværende kontingentsystem med 2 klasser: $\frac{1}{1}$ og $\frac{1}{2}$ betalende, samt at der skal være 2 kasser inden forbundet, nemlig forbundskassen og forsikringskassen.

Begge forslag tar ogsaa sigte paa en forsiktig utvikling av kontingentens størrelse, hvorfor forretningsutvalget finder at kunne gi forslagene sin tilslutning, hvad de $\frac{1}{1}$ betalende angaar. Derimot finder man, at den for $\frac{1}{2}$ betalende foreslaaede kontingent blir uforholdsmæssig høi.

At de saakaldte $\frac{1}{2}$ betalende, der under konflikter kun faar $\frac{1}{2}$ bidrag skal betale over $\frac{2}{3}$ kontingent, maa virke uretfærdig. For i nogen grad at rette paa dette misforhold vil forretningsutvalget foresette følgende

forslag:

Kontingenten for $\frac{1}{1}$ betalende forhøies til 40 øre og for $\frac{1}{2}$ betalende til 25 øre. Av denne kontingent gaar til forsikringskassen 5 øre pr. uke.

Ad § 5.

Forretningsutvalget finder at kunne gaa med paa den redaktionsforandring, som er foreslaaet av Trondhjems stedlige styre.

Forslaget fra Bjørendalens jernbanearbeiderforening virker sympatisk, men kan ikke anbefales inddat i forbundets love. Det vil derimot kunne egne sig til indtagelse i de særlove, som de fleste foreninger vedtar for sin lokale virksomhet.

Forslaget fra Embretsfos vil efter forretningsutvalgets mening kunne medføre unødige rivninger og ikke altid være godt for for-

bundet eller avdelingerne at kontrollere. Det kan derfor ikke anbefales.

Forslaget fra Bosmo synes ogsaa at byde paa altfor mange vanskeligheter til at kunne anbefales vedtat, som det er. I tilfælde fristempling ikke skal medregnes for opnaelsen av rettigheter for de arbeidere forslaget omfatter, vil det ta sig noget inkonsekvent ut, at de andre medlemmer av forbundet skal faa fristemplingen medregnet. Hertil kommer, at det vilde være nærsagt umulig at avgjøre, hvilke uker fristemplingen skulde medregnes og hvilke ikke, da det jo maa forutsættes, at disse medlemmer maa ha den samme ret til fristempling som de øvrige for sykdom, arbeidsledighet og militærtjeneste, som indtræffer under deres arbeide ved industrielle bedrifter.

Forslaget fra Nydalens mandlige arbeiderforening maa paa det bestemtteste fraraades vedtat, da det for en stor del av forbundets medlemmer vilde medføre, at de regulært kun vilde faa 3 ukers kontingent i hver maaned.

Forslaget fra Aalens grubearbeiderforening er det ingen grund til at vedta, da en mand i 50 aars alderen under almindelige omstændigheter ikke kan siges at være for gammel til at opnaa den samme fortjeneste som en yngre mand.

*

Da det imidlertid vilde være av stor betydning for forbundet saavel som for avdelingerne at faa en bedre kontrol med hensyn til de medlemmer, der ifølge loven er fritat for kontingent, saa at medlemsboken til stadighet kunde vise, hvad aarsaken til fritagelsen er, vil forretningsutvalget foreslaa, at der istedetfor den nu brukelige fristempling indføres særskilte merker for sykdom, arbeidsløshet og militærtjeneste. Derved vilde det ogsaa være mulig ved at efterse merkekontoen at bringe paa det rene, hvor stor sykkeligheten og arbeidsløsheten var inden forbundet.

Skal der imidlertid bli nogen kontrol med dette, maatte der fastsettes en viss betaling for disse „fri-merker“, og da synes det mest rimelig, at denne betaling sattes til 5 øre pr. merke, der tilfaldt forsikringskassen.

Som det nu er, virker det noksaa uhyrlig, at et medlem kun ved at ha indbetalt indskrivningspenger og et par merker skal kunne opnaa fulde rettigheter til forsikringskassen om 3 aar, selv om han den hele tid har været syk og ikke betalt et øre i kontingent.

Ved den her foreslaaede ordning vilde han i hvert tilfælde være nødt til at betale 5 øre til forsikringskassen pr. uke for at opnaa at hans etterlatte fik forsikringsbidraget.

Forretningsutvalget vil derfor foreslaa, at § 5 c gives følgende form:

- c. Medlemmer, der av foranstaaende grunde vil fritages for kontingent, maa anmelde og bevisliggjøre sit forhold for sin avdelings kasserer, som saa istedetfor kontingentmerker indsetter særlig dertil utstedte merker i vedkommendes medlemsbok. For disse merker maa dog vedkommende medlem eller forening betale 5 øre pr. stykke.

Ad § 6.

Forretningsutvalget tror ikke det vil være nogen fordel ved at vedta forslaget fra Seilduksfabrikkens arbeiderforening om indførelse av 3 kontingentklasser, hvorav den ene skal være uten rettigheter i forsikringskassen.

Derimot finder forretningsutvalget av hensyn til at lønsnivaet i de senere aar er betydelig forhøiet samtidig med at pengene har sunket i verdi, at burde foreslaa, at der i ltr. a sidste led sættes 3 kroner istedetfor 2 kroner.

Ad § 7.

Forretningsutvalget finder ikke at kunne anbefale nogen av de forslag til forandringer, som er fremkommet.

Klosterfossens arbeidsmandsforenings forslag vilde let kunne føre til, at enkelte foreninger for alltid vilde bli fritat for ekstrakontingent, da det selvfølgelig ikke er nogen livsbetingelse for arbeiderne at ha tarifoverenskomster.

Hovedsaken for arbeiderne er gjennom organisationen at sikre sig levelige og gode arbeidsvilkaar, og har tarifoverenskomsterne været et middel til at opnaa dette; men det samme kan ogsaa tænkes opnaet uten overenskomster.

Forslaget fra *Follum og Hofsfos* vilde være et skjæbnesvangert tilbakefald. Før 1911 var hovedstyrets ret til at utligne ekstrakontingent begrenset til 1 krone pr. uke, men paa landsmøtet det aar besluttet man at ophæve denne begrænsning. Tiltrods herfor har dog ekstrakontingenten selv i lockoutaaret ikke oversteget 1 krone. I det hele taget vil et forbundsstyre aldrig være tilbøielig til at utligne høiere ekstrakontingent end strängt tat nødvendig.

Forslaget fra *Seildugsfabrikkens arbeiderforening* vil kunne anbefales, ifald den samme forenings forslag under § 3 vedtages av landsmøtet.

Imidlertid er det vel sandsynlig, at det hovedsagelig blir kvinder, som kommer til at utgjøre den eventuelle 3. klasse, og da der efter beslutning i landsorganisationens hovedstyre nu er aapnet adgang til at faa ekstrakontingenten for kvinder nedsat til 10 øre pr. uke, saa kan det ikke indsees at være nogen paakrævet nødvendighet at vedta det av sidstnevnte forening fremsatte forslag.

Da det imidlertid altid viser sig vanskelig at drive nogen effektiv agitation for stiftelse av nye foreninger under en ekstrakontingentperiode, eftersom den ekstrakontingent, foreningerne med engang skal til at betale, virker avskrækkende, vil forretningsutvalget foreslaa, at man vender tilbake til den ordning, at en nystiftet forening fritages for kontingent i de første 3 maaneder efter stiftelsen.

I henhold hertil vil forretningsutvalget foreslaa som ny ltr. d:

Foreninger, der hovedsagelig bestaar av nye medlemmer, fritages for ekstrakontingent de første 3 maaneder efterat de er stiftet.

Ad § 8.

Forretningsutvalget kan ikke tiltræ nogen av de indkomne forslag til forandring av denne paragraf.

Forslaget fra *Bjørendalens jernbanearbeiderforening* strider mot selve princippet i landsorganisationens love, hvortil alle forbund selvfølgelig, som det nu er, maa ta fornødent hensyn ved utformningen av sine egne love. I landsorganisationens love er det paabudt at alle krav fra forbundene skal forelægges sekretariatet mindst 1 maaned før de tænkes fremmet eller før overenskomsten kan opsiges, og da det for et forbunds styre gjælder at kunne forelægge enhver sak for sekretariatet med alle fornødne opplysninger, vil det være nødvendig at ha saavidt tid som en maaned. Det hænder nemlig som regel altid, at de første oppgaver man faar fra foreningerne ikke er saa nøiagtige og uttømmende som ønskelig, for at man skal kunne danne sig nogen sikker mening om, hvordan forholdene ligger an.

Forslaget fra *Embretsfos* om at mindst 50% av arbeiderne ved et arbeidssted maa være organisert, ifald et krav skal kunne godkjendes, maa fraraades vedtat. Det vil bero paa forholdene i hvert enkelt tilfælde, hvorvidt organisationsprocenten er tilstrækkelig for med held at kunne fremme et krav. Det er derfor en konduitesak, som faar overlates til forretningsutvalget efter konferance med gruppe- eller distriktssekretærene at avgjøre.

I de fleste tilfælder vil det dog være en stor risiko ved at gaa til nogen arbeidsnedleggelse, dersom ikke mer end 50% er organisert, men i andre tilfælder vil det muligens være tilstrækkelig.

Forslaget fra *Trondhjems stedlige styre* er bygget paa forutsætningen av, at landsmøtet vedtar en omordning med indførelse av distriktsstyrer; men selv om dette skulde bli vedtat, vil det selvfølgelig være nødvendig at ta det fornødne hensyn til landsorganisationens love. Forslaget kan derfor ikke anbefales, selv om forutsætningerne for det var tilstede.

Forretningsutvalget finder dog, at denne paragraf kan trange nogen nærmere utformning i retning av at gi avdelingerne veiledning om, hvordan de har at forholde sig ved behandlingen av og indsendelsen av lønskrav. Som det nu er, viser det sig at være megen vildrede med hensyn til dette, hvilket gjør, at nye forespørsler fra forretningsutvalget maa til for at faa ordentlig rede paa stillingen og forholdene.

Av de ældre foreninger, der allerede har overenskomster, maa det jo kunne forlanges, at de allerede paa et tidlig stadium optar spørsmålet om, hvorvidt overenskomsten skal opsiges og nye krav reises, saaledes at det sker under betryggende former og indkommer til forretningsutvalget i god betids.

For de avdelinger, der ikke før har nogen overenskomst, bør den samme adgang bibeholdes som før, at der kan gjøres undtagelser, naar der er grunde tilstede for at ikke kravet har kunnet indsendes med saa langt varsel.

Endvidere vil forretningsutvalget foreslaa, at de foreninger, der

fremkommer med et lønskrav, skal ilignes ekstrakontingent, som begynder fra den dag kravet godkjendes og til dets gjennomførelse eller fra overenskomsten opsiges og til den utløper, dog ikke i noget tilfælde over 3 maaneder.

Dette vil ikke være nogen uretfærdighet mot nogen, da det vil ramme alle i tur og orden, og denne ekstrakontingent vil ogsaa være lettere at inndrive end om man som før utligner ekstrakontingent paa alle forbundets medlemmer kun naar man staar overfor eller under større konflikter.

I tilfælde kravet ordnes uten konflikt, kunde de ved denne ekstrakontingent indkomne midler avsættes til et lockout- eller storstreikfond eller ogsaa til et fond for igangsættelse av produktive foretagender.

Under henvisning til foranstaaende vil forretningsutvalget foreslaa følgende forandringer i § 8:

Ltr. a uforandret som før.

- b. *Forbereder nogen avdeling et lønskrav, har den at indrapportere dette til forbundets kontor, som derpaa tilsender avdelingen et skema til utfyllelse. Dette skema indsendes i utfylt stand samtidig med det av foreningen utarbeidede tarifforslag mindst 2 maaneder før kravet ønskes fremsat for arbeidsgiveren.*

Undtagelse fra regelen om 2 maanedes forutgaaende varsel kan gjøres, naar der bevislig er grunde tilstede for, at kravet ikke har kunnet fremsættes med saa langt varsel.

- c. *Ifald en allerede bestaaende overenskomst maa opsiges i forbindelse med et lønskrav, skal der gaaes frem paa følgende maate:*

Avdelingen eller avdelingene, ifald der er flere som omfattes av overenskomsten, indvarsles til ekstraordinær generalforsamling senest 3 maaneder før overenskomsten kan opsiges. Ifald mindst $\frac{2}{3}$ av samtlige angjældende organiserte arbeidere stemmer for opsigelse, skal andragende herom forelægges forretningsutvalget senest 2 maaneder før overenskomsten kan opsiges.

- d. *Fra den tid en overenskomst er opsagt og til den utløper eller, hvor ingen overenskomst eksisterer, fra den tid et lønskrav er godkjendt av forretningsutvalget og til det gjennomføres — dog i intet tilfælde lengre end 3 maaneder — har de kravstillende avdelinger at indbetale til forbundet en ukentlig ekstrakontingent av 50 øre for $\frac{1}{1}$ og 25 øre for $\frac{1}{2}$ betalende medlemmer, for saavidt der ikke i dette tidsrum er utlignet en likesaa stor ekstrakontingent paa samtlige avdelinger inden forbundet.*

- e. *Ifald et krav ordnes uten arbeidsnedleggelse, skal de beløp, som er indkommet ved den i ltr. d foreskrevne ekstrakontingent, avsættes til et reservefond, der efter hovedstyrets nærmere bestemmelse kun kan anvendes under større streiker og lockouter eller til igangsættelse av produktive foretagender.*

- f. *En arbeidsnedleggelse kan ikke godkjendes av forretningsutvalget, førend ved forhandling alle midler til en fredelig løsning er forsøkt. Lykkes det ikke ved forhandling gjennom avdelingsbestyrelsen, kan forretningsutvalget søke aapnet en saadan.*

- g. *Gjør arbeidsgiverne brud paa indgaaede overenskomster eller foretar lockout, skal saken øieblikkelig meldes for foreningens styre, der indrapporterer saken til forretningsutvalget, ledsaget med fornødne opplysninger. Avdelingene maa i det hele tat ved mindre saavel som ved større opstaaede stridigheter med arbeidsgiverne ikke undlate at indhente forretningsutvalgets raad og veiledning.*
- h. *Straks streik utbryter, vælger den forening streiken vedrører en komité paa 3 medlemmer, der har at motta og fordele streikebidragene.*
- i. *Ethvert streiken vedrørende medlem har efter bedste evne at søke lønnet beskjeftigelse. For hver dag saadan faaes bortfalder bidraget.*

Ad § 9.

Forretningsutvalget er enig med de forslagsstillende avdelinger, at streikebidraget blir forhoiet og vil ogsaa anbefale en saadan forhoielse. Det kan ogsaa i princippet være enig i, hvad der foreslaaes fra Domaas jernbanearbeiderforening, men vover ikke at anbefale dette vedtat, da det i mange tilfælder vilde kunne medføre, at det var ugjørlig at gaa til streik om lovene skulde efterfølges. Det hender nemlig ofte, paa anlæg især, at der er en stadig vekslende arbeidsstok med tilstrømning av bondegutter og fiskere, som aldrig har været organisert før, og om man skulde vente med gjennomførelsen av et krav, til flertallet hadde staat i organisationen i 6 maaneder, vilde ofte den beleilige tid gaa tilspilde. Og hvis ikke det store flertal i en saadan konflikt er berettiget til og faar understøttelse, vil man risikere, at de blir nødt til at fortsatte eller om kort tid gjenopta arbeidet.

Med hensyn til understøttelsens størrelse vil dog forretningsutvalget foreslaa, at de, der kort før en konflikts utbrud er gaat ind i organisationen, faar en mindre understøttelse end de, der har staat i lengre tid. Med andre ord, at understøttelsens størrelse gjøres avhengig av medlemsskapets varighet. Derved vil man maaske i nogen grad opnaa det samme som er tilsigtet med forslaget fra Domaas jernbanearbeiderforening.

Forretningsutvalget vil derfor foreslaa:

At skalaen for understøttelsen blir uforandret som den nu er i § 9 a, men at den gives følgende tillæg:

Medlemmer, der før konfliktens utbrud har tilhørt forbundet eller en anden organisation tilhørende landsorganisationen uavbrutt de sidste 2 aar, faar et yderligere tillæg av 2 kroner pr. uke. De, der har staat uavbrutt de sidste 5 aar i organisationen, faar et tillæg av 3 kroner pr. uke.

Ad § 11.

Forretningsutvalget finder ingen grund til at gjøre nogen forandring i denne paragraf og kan specielt ikke være med paa at anbefale det av *Odda og Tyssedals stedlige styre* fremsatte forslag, da dette vilde være en tilbakevenden til det system, som landsmøtet selv i 1908 fandt maatte forandres. Av denne grund kan man heller ikke gi sin tilslutning til det av *Salsbrukets arbeiderforening* fremsatte forslag, der vilde paaføre de mindre avdelinger, som ingen representant kan sende, utgifter til diæt for de større foreningers representanter.

Ad § 13 og 14.

Forretningsutvalget kan med hensyn til disse paragraffer kun henholde sig til § 21 i hovedstyrets forslag til omorganisation, hvilken findes inntat nederst paa dagsordenens side 9.

Ad § 18.

Forretningsutvalget maa advare mot enhver utvidelse av forsikringskassens forpligtelser, idet det allerede har vist sig, at den forandring, som blev foretat paa sidste landsmøte, har paaført kassen betydelige merutgifter.

Den eneste forandring, som forretningsutvalget nu kan anbefale, er den, som er foreslaat av *Hjula kvindelige arbeiderforening*, der tar sigte paa at stille mandlige og kvindelige arbeidere paa like fot med hensyn til rettigheter.

Ad § 19.

Forretningsutvalget kan ikke anbefale, at fagbladet sloifes og er heller ikke sikker paa, at det vilde medføre nogen besparelse for forbundet, idet mange av de meddelelser, som man nu kan bringe til medlemmernes kundskap, antagelig da maatte besørges gjennom trykte cirkulærer, der jo falder forholdsvis kostbarere.

Ad § 20.

I tilfælde den av hovedstyret foreslaaede organisationsform vedtages, er forretningsutvalget enig i, at de stedlige styre ikke vilde være saa paakrævet som tidligere, og at det derfor er unødig at ha noget bestemt paabud i lovene om at oprette stedlige styre. Det

faar i hvert tilfælde bli en frivillig sak, om foreningerne vil slutte sig til disse eller ikke.

Ad § 23.

Forretningsutvalget er enig med *Trondhjems stedlige styre* i, at paragraffen er overflødig i tilfælde branche- eller distriktsinddeling vedtages.

Ad § 26.

Forretningsutvalget er enig med de 3 foreninger, som her er fremkommet med forslag til innskærping i restansetiden og slutter sig til den for forslagene givne motivering, men kan dog ikke være enig i, at dette fastsattes som uomgjængelig regel. Det er nemlig meget sandsynlig, at en saadan bestemmelse vilde være vanskelig at haandhæve inden mange foreninger, specielt ved anlæg, hvor akkordene gjerne strækker sig ut over en maaned eller to, og avstandene vanskeliggjør kontrollen og saa hyppige indbetalinger.

Forretningsutvalget vil derfor, idet det tiltræder forslaget fra de 3 foreninger, som hovedregel foreslaa følgende tilføielse:

Hvor forholdene maatte nødvendiggjøre det, kan foreningerne fatte beslutning om en længere restansetid, dog ikke over 8 uker.

Ad § 27.

Forretningsutvalget kan ikke indse, at forslaget fra *Trondhjems stedlige styre* inneholder nogen fordel fremfor den nuværende paragraf og vil derfor anbefale denne bibeholdt uforandret.

Ad § 31.

Forretningsutvalget slutter sig til det av *Trondhjems stedlige styre* fremsatte forslag og vil anbefale dette vedtat.

Ad § 32.

Forretningsutvalget finder ingen grund til at vedta nogen forandring i denne paragraf.

Forslaget fra *Aalens grubearbeiderforening* vilde kunne anbefales, om der hadde staat: „en anden av landsorganisationen anerkjendt

organisation"; men som det nu staar i forslaget kan det betyde hvilken som helst udenforstaaende organisation.

Der er ingen fare ved at beholde paragraffen som den er, da det selvfølgelig ikke falder noget forretningsudvalg ind at forlange av en afdeling, som gaar over til et andet forbund inden landsorganisationen, at den skal overlevere sine midler og eiendele til Arbeidsmandsforbundet.

Forslaget fra *Skotfos arbejdsmandsforening* maa fraraades. Selv om en fremgangsmaate som den foreslaaede i enkelte tilfælder skulde vise sig at være praktisk, vilde det være utilraadelig at ha nogen bestemmelse herom i lovene, eftersom disse jo altid vil være tilgængelig for arbejdsgiverne.

Den foreslaaede bestemmelse vilde, om den blev vedtat, bare hindre det den har tat sigte paa at muliggjøre.

